

KALLELSE/FÖREDRAGNINGSLISTA

Instans: KOMMUNFULLMÄKTIGE

Tid: Tisdag den 11 december kl. 15.00

Plats: Kommunhusets sessionssal

Protokollsjustering: Administrations- och kommunikationsenheten,
tisdag 2018-12-19 kl 08.00

Andreas Johansson
Ordförande

Fam Hlawnceu
Sekreterare

<i>Nr</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Kommentar</i>
	Sammanträdets öppnande		
	Upprop		
	Val av 2 justerare		
1	Allmänhetens frågestund	KS 7/2018	
2	Information från revisionskollegiet	KS 19/2018	
3	Svar på motion avseende Herrljunga Sportcenters öppettider	KS 29/2018	
4	Antagande av räddningstjänstens taxor och avgifter 2019	KS 198/2018	
5	Antagande av renhållningstaxa 2019	KS 219/2018	
6	Gemensamma servicenämnder för Herrljunga och Vårgårda	KS 209/2018	
7	Upphandling/Inköp-organisatorisk tillhörighet avseende funktionen upphandling/inköp	KS 211/2018	
8	Revidering enligt förslag om tillägg till Arbetsordning i kommunfullmäktige	KS 61/2018	
9	Förslag till reglemente avseende arvode och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse Herrljunga kommun	KS 217/2018	
10	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS 2018-09-30	KS 97/2018	
11	Beslut om att utse dataskyddsombud för kommunfullmäktige	KS 221/2018	
12	Laddinfrastrukturstrategi	KS 192/2018	

KS § 182

DNR KS 29/2018

Svar på beslut om motion avseende Herrljunga Sportcenters öppettider

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beviljat motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande. Beslutet lyder enligt följande: "Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t.ex. kameraövervakning". På helår innebär en timmes utökning en kostnadsökning på ca 30 tkr. I tekniska nämndens budget finns det inget utrymme för denna ökade kostnad. Förvaltningen föreslår en utökning av öppethållandet utifrån besöksstatistik och efterfrågan.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse daterad 2018-11-08

Tekniska nämnden § 96/2018-10-04

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-09-25

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till beslut:

- Tekniska nämnden överlämnar utredningen om öppettider 24-7 och föreslår kommunfullmäktige att inte utöka öppettiderna till 24-7
- Tekniska nämnden hemställer hos kommunfullmäktige hur nämnden ska finansiera de ökade öppettiderna på Herrljunga Sportcenter.
- Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt att Kommunfullmäktige skjuter till budgetmedel för den utökade kostnaden på 60 tkr.

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut;

- Tekniska nämnden överlämnar utredningen om öppettider 24-7 och föreslår kommunfullmäktige att inte utöka öppettiderna till 24-7.
- Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt att den utökade kostnaden ryms inom tekniska nämndens budgetram.

Gunnar Andersson (M) bifaller ordförandes förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Utredningen läggs till handlingarna och öppettiderna utökas inte till 24-7.
2. Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt att den utökade kostnaden ryms inom tekniska nämndens budgetram.

Expedieras till:
För kännedom till:

Förslagsställaren, Kommunfullmäktige

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Svar på beslut om motion avseende Herrljunga Sportcenters Öppettider

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beviljat motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande. Beslutet lyder enligt följande: ”Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t.ex. kameraövervakning”. En utökning av öppettiderna för Herrljunga Sportcenter skulle innebära ökade kostnader med ca 520 kr per timme. På helår innebär en timmes utökning en kostnadsökning på ca 30 tkr. I tekniska nämndens budget finns det inget utrymme för denna ökade kostnad. Förvaltningen föreslår en utökning av öppethållandet utifrån besöksstatistik och efterfrågan. Kostnaden för detta beräknas bli ca 60 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-10-09

Förslag till reviderad riktlinje för dokument- och ärendehantering (ärendehandboken)

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut

1. Tekniska nämnden överlämnar utredningen om öppettider 24-7 och föreslår kommunfullmäktige att inte utöka öppettiderna till 24-7.
2. Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt att den utökade kostnaden ryms inom tekniska nämndens budgetram.

Johnny Carlsson
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till: Förslagsställaren, Kommunfullmäktige

TN § 96

DNR TK 66/2018

Svar på beslut om motion avseende Herrljunga Sportcenters Öppettider

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beviljat motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande. Beslutet lyder enligt följande:

”Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters Öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t.ex. kameraövervakning”.

En utökning av öppettiderna för Herrljunga Sportcenter skulle innebära ökade kostnader med ca 520 kr per timme. På helår innebär en timmes utökning en kostnadsökning på ca 30 tkr. I tekniska nämndens budget finns det inget utrymme för denna ökade kostnad.

Förvaltningen föreslår, en utökning av öppethållandet utifrån besöksstatistik och efterfrågan. Kostnaden för detta beräknas bli ca 60 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-09-26

Motion om Herrljunga Sportcenters öppettider inkommen 2018-02-13

KF §101/2018-09-04

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

- Tekniska nämnden överlämnar utredningen om öppettider 24-7 och föreslår kommunfullmäktige att inte utöka öppettiderna till 24-7
- Tekniska nämnden hemställer hos kommunfullmäktige hur nämnden ska finansiera de ökade öppettiderna på Herrljunga Sportcenter.
- Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt at Kommunfullmäktige skjuter till budgetmedel för den utökade kostnaden på 60 tkr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden överlämnar utredningen om öppettider 24-7 och föreslår kommunfullmäktige att inte utöka öppettiderna till 24-7
2. Tekniska nämnden hemställer hos kommunfullmäktige hur nämnden ska finansiera de ökade öppettiderna på Herrljunga Sportcenter.
3. Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt at Kommunfullmäktige skjuter till budgetmedel för den utökade kostnaden på 60 tkr.

Svar på beslut om motion avseende Herrljunga Sportcenters Öppettider

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beviljat motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande. Beslutet lyder enligt följande:

”Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters Öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t.ex. kameraövervakning”.

En utökning av öppettiderna för Herrljunga Sportcenter skulle innebära ökade kostnader med ca 520 kr per timme. På helår innebär en timmes utökning en kostnadsökning på ca 30 tkr. I tekniska nämndens budget finns det inget utrymme för denna ökade kostnad.

Förvaltningen föreslår, en utökning av öppethållandet utifrån besöksstatistik och efterfrågan. Kostnaden för detta beräknas bli ca 60 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-09-26

Motion om Herrljunga Sportcenters öppettider inkommen 2018-02-13

KF §101/2018-09-04

Förslag till beslut

1. Tekniska nämnden överlämnar utredningen om öppettider 24-7 och föreslår kommunfullmäktige att inte utöka öppettiderna till 24-7
2. Tekniska nämnden hemställer hos kommunfullmäktige hur nämnden ska finansiera de ökade öppettiderna på Herrljunga Sportcenter.
3. Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt att Kommunfullmäktige skjuter till budgetmedel för den utökade kostnaden på 60 tkr.

Hanna Franzén
Fritidschef

Expedieras till: Kommunfullmäktige

Bakgrund

Hösten 2017 förändrades öppethållande på Herrljunga Sportcenter.

Förändringen bestod av att de obemannade tiderna kvällstid togs bort till fördel för att Herrljunga kommuns egna personal stängde och låste anläggningen. Dock kvarstod möjligheten för föreningslivet att fortsätta att använda sig av sporthallen med hjälp av passagesystemet som installerats ett par år tidigare.

Förändringen innebar att man istället för att kunna träna fram till 23:00 fick förhålla sig till nedanstående tider:

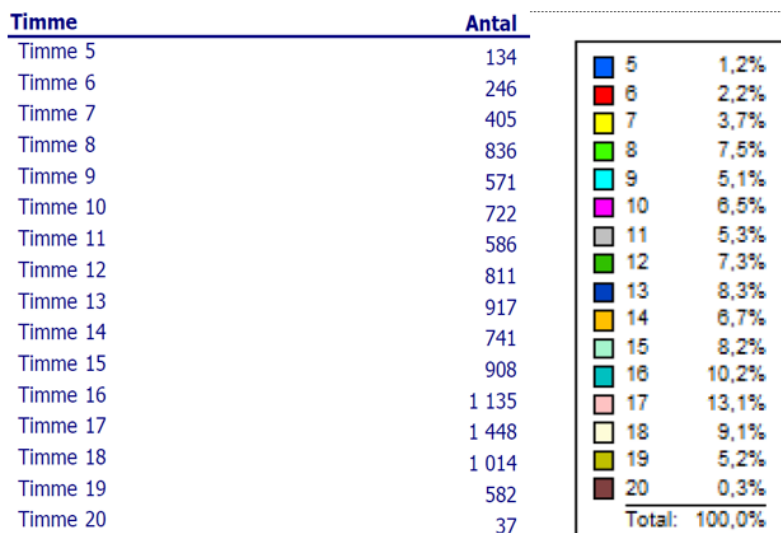
Måndag 05:00-20:45
Tisdag 05:00-20:45
Onsdag 05:00-20:45
Torsdag 05:00-20:45
Fredag 05:00-19:45
Lördag 05:00-16:45
Söndag 05:00-18:00

Förändringen har inte haft någon negativ påverkan på ekonomin eller medlemsantalet. Numera har personalen kontroll på alla som passerar under kvällstid och möjlighet att fånga upp eventuell problematik som kan tänkas uppstå. Anläggningen är trygg och säker att träna på för alla.

Kommunfullmäktige har beviljat en motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande. Beslutet lyder enligt följande:

”Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters Öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t.ex. kameraövervakning”.

Nedanstående bild (passagestatistik) visar hur dagens kunder utnyttjar sina kort under gällande öppethållande under perioden mars-maj 2018.

Alternativ

Utökade öppettider

Öppettider utökas där efterfrågan är störst. Kommunfullmäktige skjuter till budgetmedel för den utökade kostnaden på 60 tkr.

Ekonomi

Ökad kostnad med 60 tkr/år.

Konsekvenser

Ökad kostnad med 60 tkr/år

Öppet 24-7

Kamerainstallation: 80 tkr samt årliga driftkostnader.

Ökat städ: 40 tkr/år

Konsekvenser

Att ha ett gym öppet kvälls- och nattetid i centrala Herrljunga utan personal är inte optimalt utifrån ett säkerhetsperspektiv. Kameror i detta fall skulle skapa en falsk trygghet då det skall ha en effekt bör ses på i realtid i annat fall fungerar de enbart för att bevisa något som redan skett. Risk finns för stöld, samlingsplats för obehöriga samt skadegörelse. Förslaget innebär att delar av anläggningen kommer att stå olarmad vilket innebär konsekvenser på försäkringspremien.

Ekonomisk bedömning

Tekniska nämnden har inte medel i sin budget för att utöka öppettiderna på Herrljunga sportcenter. För att nämnden ska kunna genomföra motionen behöver nämnden ett

Motivering av förslag till beslut

Efterfrågan på öppethållande 24-7 bedöms som svalt, baserat på önskemål "över disk" samt vid översyn av passagestatistik.

Efterfrågan på ökat öppethållande kan tänkas vara aktuell specifika dagar under högsäsong baserat på önskemål "över disk" men med passagestatistiken som underlag bedöms efterfrågan som låg.

Förslag till beslut är:

1. Tekniska nämnden överlämnar utredningen om öppettider 24-7 och föreslår kommunfullmäktige att inte utöka öppettiderna till 24-7
2. Tekniska nämnden hemställer hos kommunfullmäktige hur nämnden ska finansiera öppethållandet 24-7 på Herrljunga Sportcenter.
3. Herrljunga Sportcenters öppettider utökas där efterfrågan är störst förutsatt att Kommunfullmäktige skjuter till budgetmedel för den utökade kostnaden på 60 tkr.

KF § 101
KS § 110

DNR KS 29/2018

Svar på motion om att utöka Herrljunga Sportcenters öppettider

Sammanfattning

Motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande har inkommit 2018-02-05 från Elin Alavik (L). Motionen vill att:

”Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters Öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t ex kameraövervakning.”

Att ha ett gym öppet kvälls- och nattetid i centrala Herrljunga utan personal är inte optimalt utifrån ett säkerhetsperspektiv. Kameror i detta fall skulle skapa en falsk trygghet eftersom ifall det skall ha en effekt bör ses på i realtid. I annat fall fungerar de enbart för att bevisa något som redan skett. Risk finns för ökade larmkostnader, stöld samt skadegörelse.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden § 66/2018-06-07

Kommunfullmäktige § 31/2018-02-13

Motion om att utöka Herrljunga Sportcentersöppettider 2018-02-05

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen.

Elin Alavik (L) föreslår att motionen beviljas.

Björn Wilhelmsson (S) bifaller Elin Alaviks (L) förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Elin Alaviks (L) förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen beviljas.

I kommunfullmäktige bifaller Elin Alavik (L), Christer Amnehammar (C) och Finn Svensson (L) kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Motionen beviljas.

KS § 110

DNR KS 29/2018 351

Svar på motion om att utöka Herrljunga Sportcenters öppettider

Sammanfattning

Motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande har inkommit 2018-02-05 från Elin Alavik (L). Motionen vill att:

"Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters Öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t ex kameraövervakning."

Att ha ett gym öppet kvälls- och nattetid i centrala Herrljunga utan personal är inte optimalt utifrån ett säkerhetsperspektiv. Kameror i detta fall skulle skapa en falsk trygghet eftersom ifall det skall ha en effekt bör ses på i realtid. I annat fall fungerar de enbart för att bevisa något som redan skett. Risk finns för ökade larmkostnader, stöld samt skadegörelse.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden § 66/2018-06-07

Kommunfullmäktige § 31/2018-02-13

Motion om att utöka Herrljunga Sportcentersöppettider 2018-02-05

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen.

Elin Alavik (L) föreslår att motionen beviljas.

Björn Wilhelmsson (S) bifaller Elin Alaviks (L) förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Elin Alaviks (L) förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen beviljas.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

TN § 66

DNR TK 66/2018

Svar på motion - Utöka Herrljunga Sportcenters öppettider

Sammanfattning

Motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande har inkommit 2018-02-05 från Elin Alavik (L). Motionen vill att:

"Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters Öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t ex kameraövervakning."

Att ha ett gym öppet kvälls- och nattetid i centrala Herrljunga utan personal är inte optimalt utifrån ett säkerhetsperspektiv. Kameror i detta fall skulle skapa en falsk trygghet eftersom ifall det skall ha en effekt bör ses på i realtid. I annat fall fungerar de enbart för att bevisa något som redan skett. Risk finns för ökade larmkostnader, stöld samt skadegörelse.

Beslutsunderlag

KF § 31/2018-02-13, DNR KS 29/2018 381
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-05-04

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

- Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen.

Beslutsgång

Tekniska nämnden noterar informationen.

Tekniska nämndens beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

Justerandes sign

BA

BA

Utdragsbestyrkande

Svar på motion - Utöka Herrljunga Sportcenters öppettider (DNR KS 29/2018 381)

Sammanfattning

Motion om att öka Herrljunga Sportcenters öppethållande har inkommit 2018-02-05 från Elin Alavik (L). Motionen vill att:

”Herrljunga kommun utökar Herrljunga Sportcenters Öppettider samt ser över möjligheter för 24-7 öppet med t ex kameraövervakning.”

Att ha ett gym öppet kvälls- och nattetid i centrala Herrljunga utan personal är inte optimalt utifrån ett säkerhetsperspektiv. Kameror i detta fall skulle skapa en falsk trygghet eftersom ifall det skall ha en effekt bör ses på i realtid. I annat fall fungerar de enbart för att bevisa något som redan skett. Risk finns för ökade larmkostnader, stöld samt skadegörelse.

Beslutsunderlag

KF § 31/2018-02-13, DNR KS 29/2018 381

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-05-04

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige föreslår avslå motionen.

Alfred Dubow

Teknisk chef

Hanna Franzén

Fritidschef

Expedieras till: Kommunfullmäktige

Bakgrund

Hösten 2017 förändrades öppethållande på Herrljunga Sportcenter. Förändringen bestod av att de obemannade tiderna kvällstid togs bort till fördel för att Herrljunga kommuns egna personal stängde och låste anläggningen. Dock kvarstod möjligheten för föreningslivet att fortsätta att använda sig av sporthallen med hjälp av passagesystemet som installerats ett par år tidigare.

Förändringen innebar att man istället för att kunna träna fram till 23:00 fick förhålla sig till nedanstående tider:

Måndag	05:00-20:45
Tisdag	05:00-20:45
Onsdag	05:00-20:45
Torsdag	05:00-20:45
Fredag	05:00-19:45
Lördag	05:00-16:45
Söndag	05:00-18:00

Förändringen har inte haft någon negativ påverkan på ekonomin eller medlemsantalet.

Numera har personalen kontroll på alla som passerar under kvällstid och möjlighet att fånga upp eventuell problematik som kan tänkas uppstå. Anläggningen är trygg och säker att träna på för alla.

Ekonomi

Att ha öppet Herrljunga Sportcenter utan personal på plats innebar tidigare ökade larmkostnader samt risk för stöld och skadegörelse. Om beslut fattas att återuppta obemannade tider kommer det att innebära ökade kostnader gentemot idag.

KF § 31

DNR KS 29/2018 381

Motion – Utöka Herrljunga Sportcenters öppettider

Sammanfattning

Följande motion inkom 2018-02-05 från Elin Alavik (L);

"Herrljunga Kommun har ett välbesökt och utnyttjat sportcenter med simhall, gym och möjlighet till gruppträning. Liberalerna anser att kommunen bör främja friskvård samt att våra kommuninvånare ska finna ett attraktivt och brett utbud av träningsmöjligheter, i bland annat kommunens regi. Många gym håller idag öppet 24-7, alltså dygnet runt alla dagar i veckan. Liberalerna anser också att det är viktigt att Herrljunga kommun tillhandahåller ett attraktivt gym som är lika mycket öppet som andra gymalternativ i närområdet.

Herrljunga Sportcenter har idag ett kortsystem som innebär att inte fysisk personal behövs finnas på plats för att ha öppet gymmet. Det är viktigt att Herrljunga Sportcenter har öppettider som passar även dem som inte är daglediga.

Därför yrkar Liberalerna på

- Att Herrljunga Kommun utökar Herrljunga Sportcenters öppettider
- Ser över möjligheter för 24-7 öppet med t ex kameraövervakning"

Beslutsunderlag

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om motionen överlämnas till tekniska nämnden för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Motionen överlämnas till tekniska nämnden för beredning.

Herrljunga den 5 februari 2018

Motion till Kommunfullmäktige i Herrljunga

Utöka Herrljunga Sportcenters öppettider

Herrljunga Kommun har ett välbesökt och utnyttjat sportcenter med simhall, gym och möjlighet till gruppträning. Liberalerna anser att kommunen bör främja friskvård samt att våra kommuninvånare ska finna ett attraktivt och brett utbud av träningsmöjligheter, i bland annat kommunens regi. Många gym håller idag öppet 24-7, alltså dygnet runt alla dagar i veckan. Liberalerna anser också att det är viktigt att Herrljunga kommun tillhandahåller ett attraktivt gym som är lika mycket öppet som andra gymalternativ i närområdet.

Herrljunga Sportcenter har idag ett kortsystem som innebär att inte fysisk personal behövs finnas på plats för att ha öppet gymmet. Det är viktigt att Herrljunga Sportcenter har öppettider som passar även dem som inte är daglediga.

Därför yrkar Liberalerna på

- Att Herrljunga Kommun utökar Herrljunga Sportcenters öppettider
- Ser över möjligheter för 24-7 öppet med t ex kameraövervakning

För Liberalerna i Herrljunga

Elin Alavik
ledamot i Kommunfullmäktige

KS § 178

DNR KS 198/2018

Räddningstjänstens taxor och avgifter

Sammanfattning

Räddningstjänsten har upprättat förslag till revidering av taxa för räddningstjänstens område. De taxor som tas ut är för tillstånd och tillsyn med stöd av lagen om skydd mot olyckor (2003 :778) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011). Avgifterna och taxorna är avsedda att täcka de kostnader räddningstjänsten har för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten.

Beslutsunderlag

Bygg- och miljönämnden § 51/2018-10-03
Avgifter och taxor 2019

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämndens beslut;

- Nämnden godkänner förslag till revidering av taxa inom räddningstjänstens område och föreslår kommunfullmäktige att anta bilagt förslag "Avgifter och taxor 2019". Taxan skall gälla från och med den 1 januari 2019. Beslutet överlämnas till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om bygg- och miljönämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna revidering av taxa inom räddningstjänstens område och anta Avgifter och taxor 2019 (bilaga 1 § BMN/2018-10-03) att gälla från och med 2019-01-01.

KJ

J

2018-10-03

BMN § 51

BMN 257/18

RÄDDNINGSTJÄNSTENS TAXOR OCH AVGIFTER

Sammanfattning

Räddningstjänsten har upprättat förslag till revidering av taxa för räddningstjänstens område. (bilaga)

De taxor som tas ut är för tillstånd och tillsyn med stöd av lagen om skydd mot olyckor (2003:778) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011) Avgifterna och taxorna är avsedda att täcka de kostnader räddningstjänsten har för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten.

Bakgrund

Räddningstjänstens nuvarande Taxor o Avgifter togs i Kommunfullmäktige inför verksamhetsåret 2016.

Presidiets förslag till beslut

Nämnden godkänner förslag till revidering av taxa inom räddningstjänstens område och föreslår kommunfullmäktige att anta bilagt förslag ”Avgifter och taxor 2019”.

Taxan skall gälla från och med den 1 januari 2019.

Beslutet överlämnas till kommunstyrelsen.

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDENS BESLUT

Enligt presidiets förslag till beslut.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Avgifter och taxor 2019

Dessa avgifter och taxor gäller för Räddningstjänsten Herrljunga som tillhör Herrljunga Kommuns Bygg- och Miljönämnd. De taxor som tas ut för tillstånd och tillsyn tas med stöd av lagen om skydd mot olyckor (2003:778) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011) Avgifterna och taxorna är avsedda att täcka de kostnader Räddningstjänsten har för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten.

M SP

Innehåll

1. Tjänster.....	3
2. Uthyrning av material.....	5
3. Utbildning / Kursverksamhet.....	6
4. Tillstånd och Tillsyn.....	7
7. Automatiska brandlarm.....	9
8. Uthyrning av lokaler.....	9
9. Avgifter Övrigt.....	9
10. Justering av taxa och avgifter.....	9

Samtliga priser redovisas exklusive moms.

1. Tjänster

Tjänster i samband med insats

Släckhjälp till annan kommun.

Personal: RIB-avtalet, + sociala avgifter

Fordon: SRV:s meddelande 2004:11 tillämpas

Lyfthjälp: Följer samma ersättning för IVPA uppdrag som är i det avtal som Räddningstjänsten har med Ambulanssjukvården.

Personal

Per timme.

Brandteknisk konsultation/rådgivning

853 kr

Minimi deb. 1 tim. därefter per halvtimme

Säkerhetsvakt

550 kr

Säkerhetsvakt vid publika arrangemang, heta arbeten, brandvakt, per vakt
Dock minst 3 tim.

Brandinspektör, RCB

710 kr

Styrkeledare/Brandman

550 kr

Slangvård

Per st.

Slang.

240 kr

Tvättning, provtryckning och torkning av slang

Slang.

120 kr/lapp

Lagning av slang

Slang.

120 kr

Omkoppling av slang exkl. material per koppling

Slang.

60 kr

Packning av slang.

M JS

Fordon och transporter (inklusive 1 st. personal)

	<u>Per timma</u>	<u>per km</u>
Personbil / pickup	700 kr	10 kr
Tankbil / Specialfordon	1130 kr	10 kr
(Vattenkostnader tillkommer, Herrljunga Vattens taxa)		
Höjdfordon	1 230 kr	10 kr
Bandvagn	1 200 kr	10 kr
Motorbåt	765 kr	

Km endast utanför tätort.

Alla transporter skall i första hand genomföras dagtid (08.00-17.00) av dagtidspersonal. Då dagtidspersonalen har sin placering i Herrljunga utgår alla transporter alltid från Herrljunga Brandstation.

Om någon transport anses inte vara lämplig pga. av framkomlighet eller ur beredskaps synpunkt har Räddningstjänsten rätt att neka en beställning. Avbryten transport skall ej debiteras.

Övriga tjänster

Luftfyllning upp till 8 liter 100 kr

Obs. Fyllning sker endast till annan Räddningstjänst

Konditionstest 350 kr (437 ink moms)

M *SS*

3. Uthyrning av material

Uthyrning av slang

Per dygn

76mm och 63 mm / längd	340 kr
42mm och 38 mm / längd	320 kr
Slangbroar/st.	100 kr

Alla priser inklusive tvätt, provtryckning och torkning
Slang som förstörs ersätts med hänsyn till slangens ålder och beskaffenhet efter värdering i varje särskilt fall.

Motorsprutor

Per timme

Motorspruta klass 1		840 kr
Inkl.personalbetjäning	Ex. bränsle	
Motorspruta klass 2		910 kr
Inkl.personalbetjäning	Ex. bränsle	
Motorspruta klass 3		1010 kr
Inkl.personalbetjäning	Ex. bränsle	

Ex. personal så räknas kostnaden för brandman/timme bort på taxan.

Mobila Elverk

Per dygn

Elverk 2 KWa	Ex. bränsle	530 kr
Elverk 25 KWa	Ex. bränsle	1640 kr

Övrigt material

Per dygn.

Färskvatten Tank 1 m3	100 kr + blåsa
Färskvatten tank 10 m3 (ex. bränsle)	1 800 kr
Brand Tank 6 m3 (ex. bränsle)	1 200 kr
Armaturer (strålrör, grenrör, brandposthuvud) / st.	75 kr
Skarvstegar / st	70 kr
Elektrisk länsump	340 kr
Strålkastare	70 kr
Rökfläkt	420 kr
Vattendammsugare	630 kr
Rökalstrare	350 kr
Rökvätska	250 kr/l
Handbrandsläckare	100 kr + ev. fyllning
Dockan Ann hel kropp	350 kr
Dockan Ann halv kropp	150 kr
Bandvagn	3200 kr

Vid all uthyrning av material skall en kvittens skrivas.

Efter uthyrning skall materialet vara återställt, är det inte det debiteras även de kostnader som tillkommer för att få materialet återställt.

M JP

5. Utbildning/Kursverksamhet

Utbildning Brand	Tid	Pris/Deltagare
Brandkunskapsutbildning	3h	400 kr (minsta debitering 12 deltag.)
Brandkunskap endast praktik	0,5-1h	250 kr (minsta debitering 12 deltag.)
Brandkunskap på arbetsplatsen	2 h	2000 kr per tillfället
Brandskyddskontrollant	4 h	1 100 kr (minsta debitering 5 deltag.)
Brandskyddsansvarig	8 h	2000 kr (minsta debitering 5 deltag.)

Övriga utbildningar så som Heta Arbeten, Anläggningsskötare osv. görs med Brandskyddsföreningen som arrangör. Vilket gör att de sätter priserna och Räddningstjänsten tar betalt för sina faktiska omkostnader.

Utbildningar Sjukvård

HLR (ex. docka)	3h	400 kr (minsta debitering 10 deltag.)
Mini Anne Docka		360 kr/st.
D-HLR	3h	500 kr (minsta debitering 10 deltag.)
Livräddande första åtgärder för barn	3h	550 kr (minsta debitering 8 deltag.)
Första Hjälp (L-ABC)	3h	450 kr (minsta debitering 10 deltag.)
Första Hjälp (L-ABC)/HLR	5h	600 kr (minsta debitering 10 deltag.)

Övriga Utbildningar

	Tid	Pris/Deltagare
Föräldrar Paketet	5h 2 tillf.	320 kr (400 ink. Moms)

Vid beställning av kurser för ett större antal deltagare kan rabatt på upp till 10 % erbjudas. För beställning av kurser för fler än 70 personer lämnas priset enligt särskild offert.

Avbokningsregler för kunder som beställer enstaka kurser:

Avbokning upp till 7 dagar före kursstart debiteras full kurskostnad.

Avbokning 7-14 dagar före kursstart debiteras halv kurskostnad.

Tidigare ombokning av kurser till nya kursdatum sker kostnadsfritt.

Råd och information om brandskydd i hemmet samt studiebesök är kostnadsfritt.

6. Tillstånd och Tillsyn.

Tillstånd

Avgift för tillståndsgivning brandfarlig- och explosiv vara.

Avgiften räknas ut genom handläggningsfaktor multipliceras med det timtaxa som används för tillsyn (närvarande 853 kr).

Speciella och komplicerade ärenden som inte kan klassificeras i tabellen tid debiteras där timpriset för räddningstjänstens tillsyn används för den tid som nedläggs i ärendet.

Avgiften innefattar räddningstjänstens totala insats för tillståndsgivningen. I avgiften ingår även kostnad för avsyning.

Vid olika slag av brandfarlig vara är det den största mängden dimensionerande för avgiften.

Ärende, brandfarliga varor	Tillstånd	Förnyat Tillstånd
1. Anläggning för förvaring i cistern		
1 cistern	7,0	4,0
2 – 4 cisterner	11,5	6,0
5 eller fler cisterner	15,0	8,0
2. Anläggning för förvaring och försäljning ur cistern		
1 cistern	12,5	4,0
2 – 4 cisterner	15,0	8,0
5 eller fler cisterner	20,0	10,0
3. Hantering av motorbrännolja utan rördragning (gårdscisterner mm) och hantering av eldningsolja		
Upp till och med 5000 liter	2,5	2,0
Över 5000 liter	3,5	2,5
4. Hantering av lös behållare för brandfarlig gas eller vätska Lösa behållare, skola, hotell, restaurang, varuhus, camping, industri och liknade verksamhet under 1000 liter.	2,5	2,0
Lösa behållare över 1000 liter.	5,0	4,0
5. Ny innehavare av befintligt tillstånd	1,0	
6. Mindre komplettering till gällande tillstånd, ej förlängd tid	1,0	
7. Hantering av brandfarliga varor, mindre lackeringsanläggning.	7,0	4,0
8. Anmälan om tidsbegränsad hantering	2,5	
9. Avslag	1,5	

Ärende, explosiva varor	Tillstånd	Förnyat Tillstånd
1. Tillstånd för förvärv av explosiva varor	2,0	1,5
2. Tillstånd för förvaring av explosiva varor	5,5	4,0
3. Tillstånd för handel med explosiva varor	2,0	1,5
4. Tillstånd för överföring av explosiva varor	1,5	1,5
5. Godkännande av föreståndare	1,5	1,5
6. Avslag	1,5	

Anmärkning i de fall då beviljat tillstånd omfattar både förvärv, förvaring och försäljning minskas avgiften med 3,0. Samt i de fall då beviljat tillstånd omfattar endast stenspräckpatroner minskas avgiften med 4,0.

M JP

Tillsyn

Tillsyner enligt *Lagen om skydd mot olyckor* (SFS 2003:778) och *Lagen om brandfarliga och explosiva varor* (2010:1011) konstrueras med en grundavgift och en rörlig avgift.

Grundavgift

Grundavgiften består av ett fast belopp och innefattar förberedelse, administration, protokoll. I de fall tillsynen genomförs både med stöd av *Lag om skydd mot olyckor* och *Lag om brandfarliga och explosiva varor* tas två grundavgifter ut.

Grundavgiften är 1706 kronor

Anmärkning: Vid försäljning av fyrverkerier kan tillsyn genomföras vid flera tillfällen varje år då debiteras endast grundavgiften vid ett tillfälle/år.

Timtaxa

Timtaxan består av en rörlig avgift som utgörs av en genomsnittlig lönekostnad för de tillsynsför rättare som skall genomföra tillsyn. Kostnaden är beräknad per faktisk för rättningstimme inklusive personalkostnader och ett extra påslag. Påslaget ska omfatta del av kostnader för ex utbildning, hyra kontor och IT, sjuklön restid, resekostnader, mm.

Timtaxan är 853 kr/tim

Anmärkning: Om tillsyn tvingas ställa in och man som ägare/innehavare inte meddelar detta utan att för rättaren åker ut så debiteras man motsvarande 1h tillsyn.

Avgift uttas per påbörjad halvtimme.

Handwritten initials: M SJ

7. Automatiska brandlarm.

Återställning vid automatlarmsanläggning
Vid konstaterat falsklarm

5200 kr/gång

Anslutningsavgift (via SOS AB)

2 500 kr

Årsavgift larmöverföring (via SOS AB)

2 540 kr

Kvartalsprov Automatlarmsanläggning

640 kr

Hyra mobilt larm (exl. mont/demontering)

100kr/dygn

8. Uthyrning av lokaler. (Gäller ej kommun internt)

Hyra lektionssal Annelund Halv dag alt. Kväll

300 kr

Hyra lektionssal Annelund Hel dag

600 kr

9. Prislista övrigt

Absorbtiionsmedel / säck 10 kg Absodan

Per st.

75 kr

Absorbtiionsmedel / säck 30 l Float absorb

180 kr

Blåsa 1 m³ till vaka tank

650 kr

10. Justering av taxa och avgifter

Taxa och avgifter justeras med hjälp av konsumentprisindex (totalindex) med oktober månad som basmånad, med avrundning till jämna kronor. Justering av taxa och avgifter ska gälla fr o m 1 januari året efter. Vid negativ index bibehålls tidigare pris.

KS § 179

DNR KS 219/2018

Renhållningstaxa 2019

Sammanfattning

Renhållningskollektivet har ett positivt ackumulerat kapital. Till 2018 sänktes renhållningstaxan med ca 20 procent för att påbörja återbetalning av upparbetat överskott till renhållningsabonenterna. Prognosen gällande ekonomiskt utfall för 2018 visar på ett underskott vilket är i linje med budget. Renhållningstaxan för 2019 föreslås att nivåmässigt lämnas oförändrad för att fortsätta återbetalningen. Förtydligande samt komplettering har genomförts i kapitel 3.2 gällande posterna "bomkörning" och "felaktigt avfall".

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden § 104/2018-11-01
Taxa Renhållning 2019

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till beslut:

- Taxa Renhållning 2019 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om tekniska nämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Taxa Renhållning 2019 (bilaga 1 KS § 179/2018-11-19) godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom
till:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

TN § 104

DNR TK 264/2018

Renhållningstaxa 2019

Sammanfattning

Renhållningskollektivet har ett positivt ackumulerat kapital. Till 2018 sänktes renhållningstaxan med ca 20 procent för att påbörja återbetalning av upparbetat överskott till renhållningsabonnenterna. Prognosen gällande ekonomiskt utfall för 2018 visar på ett underskott vilket är i linje med budget.

Renhållningstaxan för 2019 föreslås att nivåmässigt lämnas oförändrad för att fortsätta återbetalningen. Förtydligande samt komplettering har genomförts i kapitel 3.2 gällande posterna "bomkörning" och "felaktigt avfall".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-17
Taxa Renhållning 2019

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

- Taxa Renhållning 2019 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutsgång

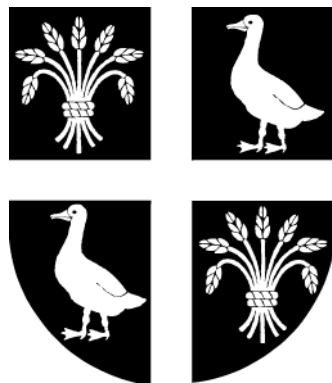
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker

Tekniska nämndens beslut

1. Taxa Renhållning 2019 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Herrljunga kommun

Taxa Renhållning 2019

Antagen av Kommunfullmäktige 2018-XX-XX, § XXX

§ 1 ALLMÄNT

Kommuner får meddela föreskrifter om att avgift ska betalas för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken utförts genom deras försorg (Miljöbalken 27 kapitlet 4§).

Avgifterna skall erläggas av fastighetsägare eller annan som jämställs med fastighetsägare. Taxan redovisas både exklusive och inklusive moms.

§ 2 HÄMTNING KÄRL- OCH SÄCKAVFALL

Observera att kärlet skall ställas vid anvisad plats för ordinarie taxa (se 2.9).

2.1 Grundavgift per hushåll/verksamhet.

Grundavgift helår	exkl moms	inkl moms
En- och tvåfamiljshus	640 kr	800 kr
Lägenhet	320 kr	400 kr
Verksamhet	320 kr	400 kr
Fritid	320 kr	400 kr

Grundavgiften omfattas av de kostnader för avfallshanteringen som alla abonnenter delar på. Det vill säga kostnader för tjänster och service som alla abonnenter tar del av eller kan ta del av. Grundavgiften täcker kostnader för drift och skötsel av kommunens återvinningscentraler, hantering av farligt avfall och elavfall, fjärrtransporter och behandling av grovavfall, avfallsplanering och uppföljning av verksamheten, administration och kundservice.

2.2 Abonnemangsavgifter helår, hämtning varannan vecka

Till avgiften tillkommer grundavgift enligt § 2.1

Kärletyp	Matavfall		Kompost		Blandat avfall	
	exkl moms	inkl moms	exkl moms	inkl moms	exkl moms	inkl moms
140 L	640 kr	800 kr	640 kr	800 kr	1 200 kr	1 500 kr
190 L	960 kr	1 200 kr	960 kr	1 200 kr	1 800 kr	2 250 kr
240 L*	1 280 kr	1 600 kr	1 280 kr	1 600 kr	2 400 kr	3 000 kr
370 L	1 600 kr	2 000 kr	1 600 kr	2 000 kr	3 000 kr	3 750 kr
660 L	2 560 kr	3 200 kr	2 560 kr	3 200 kr	4 800 kr	6 000 kr
800 L*	3 520 kr	4 400 kr	3 520 kr	4 400 kr	6 600 kr	8 250 kr
Container, 3 m ³	7 800 kr	9 750 kr	7 800 kr	9 750 kr	11 700 kr	14 625 kr
Container, 5 m ³	12 792 kr	15 990 kr	12 792 kr	15 990 kr	19 188 kr	23 985 kr
Container, 8 m ³	20 384 kr	25 480 kr	20 384 kr	25 480 kr	30 576 kr	38 220 kr
Container, 10 m ³	23 712 kr	29 640 kr	23 712 kr	29 640 kr	35 568 kr	44 460 kr

* Endast befintliga abonnemang

Önskas tömning varje vecka ökar den rörliga avgiften med 2,2 ggr av taxa för valt abonnemang med tömning varannan vecka. Vid tömning två gånger per vecka blir motsvarande rörlig avgift 5 ggr högre.

2.3 Abonnemangsavgifter fritidshus, hämtning varannan vecka maj t o m sep

Till avgiften tillkommer grundavgift enligt § 2.1

Kärldtyp	Matavfall		Kompost		Blandat avfall	
	exkl moms	inkl moms	exkl moms	inkl moms	exkl moms	inkl moms
140 L	320 kr	400 kr	320 kr	400 kr	480 kr	600 kr
190 L	480 kr	600 kr	480 kr	600 kr	720 kr	900 kr
240 L*	800 kr	1 000 kr	800 kr	1 000 kr	1 200 kr	1 500 kr
370 L	960 kr	1 200 kr	960 kr	1 200 kr	1 440 kr	1 800 kr
660 L	1 440 kr	1 800 kr	1 440 kr	1 800 kr	2 160 kr	2 700 kr

* Endast befintliga abonnemang
Hämtning görs 11 gånger om året.

2.4 Miniservice, hämtning var 8:e vecka

Ansökan om miniservice kan godkännas av Bygg- och miljönämnden om hushållet komposterar allt matavfall samt även sorterar ut producentansvarsmaterial som lämnas på avsedd plats.

Till avgiften tillkommer grundavgift enligt § 2.1

Kärldtyp	exkl moms	inkl moms
140 L	160 kr	200 kr
190 L	320 kr	400 kr

2.5 Förpacknings- och tidningsavfall

Hämtning av förpackningar och tidningar	Pris per hushåll och år	
	exkl moms	inkl moms
En- och tvåfamiljshus	464 kr	580 kr
Flerbostadshus	344 kr	430 kr

2.6 Trädgårdsavfall, hämtning varannan vecka (maj t o m okt)

Kärldtyp	exkl moms	inkl moms
370 L	552 kr	690 kr

Trädgårdsavfall hämtas 14 ggr om året.

2.7 Byte av kärldstorlek

	exkl moms	inkl moms
Avgift för byte av kärldstorlek*	250 kr	313 kr

*Byte från större till mindre årsvolym är kostnadsfritt.

2.8 Extrasopor

	exkl moms	inkl moms
Extra tömning av kärl (140-190 L)	250 kr	313 kr
Extra tömning av kärl (240-370 L)	315 kr	394 kr
Extra tömning av kärl (660-800 L)	540 kr	675 kr

2.9 Tillägg hämtningsavstånd

Om kärlet hämtas på annan överenskommen plats.

	exkl moms	inkl moms
Avgift per påbörjad 5-metersintervall från tomtgräns*	250 kr	313 kr

* Hinder i form av dörrar, grindar, trappsteg, trottoarkant och liknande mäts in som 5 meter.

§ 3 SLAMSUGNING

3.1 Tömning av sluten tank eller septiskanläggning per brunn och gång

	exkl moms	inkl moms
Volym max 3 m ³	700 kr	875 kr
Volym 3 - 6 m ³	1 240 kr	1 550 kr
Tillkommande för varje ytterligare m ³	240 kr	300 kr

3.2 Extra slamsugning

	exkl moms	inkl moms
Tillkommande kostnad för akut tömning inom 3 arbetsdagar:	968 kr	1 210 kr
Tillkommande kostnad för tömning under jourtid.	1 380 kr/tim	1 725 kr/tim
Extra slang per 10 m, utöver de 25 m som ingår	100 kr	125 kr
Tömning av fettavskiljare, max 4 m ³	620 kr	775 kr
Tillägg för ytterligare m ³ (fettavskiljare)	560 kr	700 kr
Tömning av fosforfälla	1 000 kr	1 250 kr
Bomkörning*	420 kr	525 kr
Felaktigt avfall	**	**

* Bomkörning kan debiteras i de fall då tömning inte kan eller får utföras.

** Renhållningsabonnent som med oaktsamhet medför extra kostnader för mottagningsanläggning eller slamentreprenör kan hållas ersättningskyldig.

§ 4 BUDAD GROVSOPSHÄMTNING

	exkl moms	inkl moms
Upp till fem kolli (ej farligt avfall)	200 kr	250 kr

Vid önskemål om hämtning av fler än fem kolli alternativt annan hämtningsplats än tomtgräns har entreprenören möjlighet att ta ut en extra avgift.

§ 5 AVFALLSLÄMNING TILL ÅTERVINNINGSCENTRAL

Avfall som lämnas på Herrljunga och Annelunds Återvinningscentral ska ske efter de instruktioner som ges av personalen. Privatpersoner lämnar avfall, som uppkommer i samband med boende, utan avgift. Företag lämnar avfall enligt nedanstående taxa.

Avfallsslag	exkl moms	inkl moms
Sorterbart avfall	400 kr/slöp	500 kr/slöp
Mindre mängd sorterbart avfall (halvt slöp) alternativt om avfallet endast består av trädgårdsavfall (kr per slöp)	200 kr/slöp	250 kr/slöp
Sorterbart avfall som ryms i personbil (kr)	100 kr	125 kr
Elektronikavfall ej under producentansvar* Storlek upp till normal kyl/frys	250 kr/st	313 kr/st

Elektronikavfall ej under producentansvar* Större än normal kyl/frys	700 kr/st	875 kr/st
Däck på fälg	35 kr/st	44 kr/st
Kemtaxa (oljor, målarfärg, lösningsmedel mm.)	8 kr/liter	10 kr/liter

*Taxan för elektronikavfall ej under producentansvar gäller även privatpersoner.

§ 6 AVSTEG FRÅN TAXAN

Renhållningsavdelningen äger, för speciella fall där taxan inte är tillämpbar, träffa särskild överenskommelse med avfallslämnaren. Vid ökade kostnader för skatter och avgifter äger tekniska nämnden rätt att höja taxan med motsvarande belopp.

§ 7 BETALNING AV AVGIFTER

Helårsabonnenter, exkl. abonnenter med miniservice, betalar två gånger per år. Räkningar utskickas dels i mars med betalning senast 30 april, dels i september med betalning senast 31 oktober.

Miniserviceabonnenter betalar en gång per år. Räkning utskickas i juni med betalning senast 30 juli.

Fritidsabonnenter betalar per säsong. Räkning utskickas i mars med betalning senast 30 april.

Slamsugning skall betalas efter utfört arbete med betalning inom 30 dagar.

Avgifter i samband med avlämning av avfall på Återvinningscentralerna faktureras.

Renhållningsavdelningen förbehåller sig rätten att debitera arbetskostnaden för sortering av extrema mängder osorterat avfall.

Kommunens riktlinjer för fakturering och krav skall tillämpas.

Taxan träder ikraft 2019-01-01.

KS § 183

DNR KS 209/2018 901

Gemensamma servicenämnder för samverkande kommunerna Herrljunga - Vårgårda

Sammanfattning

Styrning och uppdrag för de bägge samverkande kommunernas gemensamma servicenämnder regleras i;

- godkänd missivskrivelse, 2014-05-06,
- bas-underlag för gemensamma servicenämnder, 2014-05-06
- överenskommelse om gemensamma servicenämnder för verksamhetsstödjande funktioner, 2014-05-06
- reglemente för gemensam servicenämnd för verksamhetsstödjande funktioner ekonomi och personal, 2014-05-06
- reglemente för gemensam servicenämnd för verksamhetsstödjande funktioner IT, Växel, Telefoni, 2014-05-06.

Styrdokumenterna är godkända och fastställda av respektive kommuns kommunfullmäktige. I styrdokumenterna behöver vissa justeringar och uppgraderingar göras. De justeringar och förändringar som kommunfullmäktige fastställer i Herrljunga kommun och Vårgårda kommun införs i de gemensamt gällande styrdokumenterna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-26

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa att ordförande och andre vice ordförande i kommunstyrelsen utses att representera Herrljunga kommun i de gemensamma servicenämnderna för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa att ordförande i kommunstyrelsen är ordinarie ledamot och andre vice ordförande, är ersättare i de gemensamma servicenämnderna för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa att kommunstyrelsens ordförande utses till ordförande för den gemensamma servicenämnden IT/Växel/Telefoni för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 183

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Ordförande och andre vice ordförande i kommunstyrelsen utses att representera Herrljunga kommun i de gemensamma servicenämnderna för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
2. Ordförande i kommunstyrelsen är ordinarie ledamot och andre vice ordförande, är ersättare i de gemensamma servicenämnderna för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
3. Kommunstyrelsen ordförande utses till ordförande för den gemensamma servicenämnden IT/Växel/Telefoni för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.

Expedieras till: Kommunfullmäktige, Servicenämnderna
För kännedom
till:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Gemensamma servicenämnder för samverkande kommunerna Herrljunga - Vårgårda

Sammanfattning

Styrning och uppdrag för de bägge samverkande kommunernas gemensamma servicenämnder regleras i;

- godkänd missivskrivelse, 2014-05-06,
- bas-underlag för gemensamma servicenämnder, 2014-05-06
- överenskommelse om gemensamma servicenämnder för verksamhetsstödjande funktioner, 2014-05-06
- reglemente för gemensam servicenämnd för verksamhetsstödjande funktioner ekonomi och personal, 2014-05-06
- reglemente för gemensam servicenämnd för verksamhetsstödjande funktioner IT, Växel, Telefoni, 2014-05-06.

Styrdokumenterna är godkända och fastställda av respektive kommuns kommunfullmäktige. I styrdokumenterna behöver vissa justeringar och uppgraderingar göras, vilka beskrivs i denna tjänsteskrivelse.

De justeringar och förändringar som kommunfullmäktige fastställer i Herrljunga kommun och Vårgårda kommun införs i de gemensamt gällande styrdokumenterna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-26

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa att ordförande och andre vice ordförande i kommunstyrelsen utses att representera Herrljunga kommun i de gemensamma servicenämnderna för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa att ordförande i kommunstyrelsen är ordinarie ledamot och andre vice ordförande, är ersättare i de gemensamma servicenämnderna för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
3. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa att kommunstyrelsens ordförande utses till ordförande för den gemensamma servicenämnden IT/Växel/Telefoni för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.

Niels Bredberg
Kommundirektör

Expedieras till: Servicenämnderna
För kännedom
till:

Bakgrund

A.

Representationen i de gemensamma nämnderna är reglerad i gemensamt antagna styrdokument för nämnderna. Regleringen sträcker sig fram till och med 2018-12-31. Kommunfullmäktige i de bägge kommunerna behöver uppgradera fastställandet av representationen för de bägge kommunerna.

Vidare har Herrljunga kommun förändrat den politiska ledningen för kommunstyrelsen genom införandet av förste och andre vice ordförande i kommunstyrelsen. Därav behöver tydliggöras vilken av vice ordförandena, som ska utses att representera Herrljunga kommun i de gemensamma nämnderna.

Ordförandeskapet i gemensamma nämnden IT/Växel/Telefoni regleras genom koppling till funktionen ordförande i kommunstyrelsen. Kopplingen är naturlig då funktionerna inom nämnderna är kommunstyrelsens angelägenheter och ansvar. Ordförande i kommunstyrelsen utses därigenom för mandatperioden 20190101-20221231 till ordförande i gemensamma nämnden IT/Växel/Telefoni.

De justeringar och förändringar som kommunfullmäktige fastställer i Herrljunga kommun och Vårgårda kommun införs i de gemensamt gällande styrdokumentet.

Ekonomisk bedömning

Ärendet medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Styrdokumentet ska uppgraderas inför kommande mandatperiod och anpassas till förändringar avseende den politiska ledningen av kommunstyrelsen.

Samverkan

Ärendet är inte föremål för samverkan.

Motivering av förslag till beslut

Enligt ovan beskriven bakgrund och motiv.

KS § 192

DNR KS 211/2018

Upphandling/Inköp – organisatorisk tillhörighet avseende funktionen upphandling/inköp

Sammanfattning

Kommunstyrelsen i de bägge kommunerna Herrljunga och Vårgårda ansvarar för beredning av ärenden, som berör samverkan mellan Vårgårda och Herrljunga genom Servicenämnderna, inför ställningstagande i kommunfullmäktige.

Eftersom funktionen upphandling/inköp är nära kopplat till ekonomifunktionen, bör funktionen upphandling/inköp tillföras Servicenämnd Ekonomi/Personal med huvudman Vårgårda.

Förslaget innebär att ansvaret för funktionen upphandling/inköp tillförs Servicenämnd Personal/Ekonomi.

Genom fastställande av att ansvaret för funktionen upphandling/inköp överförs till Servicenämnd Personal/Ekonomi med huvudman Vårgårda, kompletteras gällande överenskommelse genom beslutet. Besluten i de bägge kommunerna kompletterar tidigare överenskommelse. Formellt överförs ansvaret från och med 2019-01-01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-26

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta;

- tillföra funktionen upphandling/inköp till Servicenämnd personal/ekonomi med huvudman Vårgårda
- ramväxla gällande budgetbelopp för verksamhetsår 2019 avseende upphandling/inköp i respektive kommun

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Funktionen upphandling/inköp tillförs Servicenämnd personal/ekonomi med huvudman Vårgårda.
2. Gällande budgetbelopp för verksamhetsår 2019 avseende upphandling/inköp ramväxlas i respektive kommun.

Upphandling/Inköp – organisatorisk tillhörighet avseende funktionen upphandling/inköp

Sammanfattning

Kommunstyrelsen i de bägge kommunerna Herrljunga och Vårgårda ansvarar för beredning av ärenden, som berör samverkan mellan Vårgårda och Herrljunga genom Servicenämnderna, inför ställningstagande i kommunfullmäktige.

Eftersom funktionen upphandling/inköp är nära kopplat till ekonomifunktionen, bör funktionen upphandling/inköp tillföras Servicenämnd Ekonomi/Personal med huvudman Vårgårda.

Förslaget innebär att ansvaret för funktionen upphandling/inköp tillförs Servicenämnd Personal/Ekonomi.

Förslaget omfattar att kommunstyrelsen i respektive kommun föreslår kommunfullmäktige i respektive kommun att utöka överenskommelsen mellan kommunerna genom att fatta följande beslut;
besluta om att tillföra funktionen upphandling/inköp till Servicenämnd personal/ekonomi
ramväxla på 2019 års budgetbelopp för upphandling/inköp i respektive kommun
revidera reglemente avseende gemensam servicenämnd för verksamhetsstödjande funktioner – ekonomi/personal.

Genom fastställande av att ansvaret för funktionen upphandling/inköp överförs till Servicenämnd Personal/Ekonomi med huvudman Vårgårda, kompletteras gällande överenskommelse genom beslutet. Besluten i de bägge kommunerna kompletterar tidigare överenskommelse.

Formellt överförs ansvaret från och med 2019-01-01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-26

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- tillföra funktionen upphandling/inköp till Servicenämnd personal/ekonomi med huvudman Vårgårda
- ramväxla gällande budgetbelopp för verksamhetsår 2019 avseende upphandling/inköp i respektive kommun

Ärende 7

- revidera reglemente avseende gemensam servicenämnd för verksamhetsstödjande funktioner, ekonomi/personal, i enlighet med beslut.
- beslutet träder i kraft 20190101.

Niels Bredberg
Kommundirektör

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Bakgrund

Ärende 7

Kommunstyrelsen i de bägge kommunerna Herrljunga och Vårgårda ansvarar för beredning av ärenden, som berör samverkan mellan Vårgårda och Herrljunga genom Servicenämnderna, inför ställningstagande i kommunfullmäktige.

Sedan mars år 2000 samverkar Herrljunga och Vårgårda kommuner avseende funktionen upphandling och inköp. Funktionsansvaret är reglerat genom avtal för de bägge kommunerna.

Före införandet av gemensamma servicenämnder låg tjänstepersonsansvaret för funktionerna upphandling/inköp direkt under ekonomichef Vårgårda. Vid införandet av Servicenämnder gjordes valet att upphandling/inköp inte skulle ingå, vilket idag kan ifrågasättas, eftersom funktionen är starkt knuten till ekonomifunktionen.

För närvarande ansvarar kommunstyrelsen i resp. kommun för funktionerna upphandling/inköp. I förvaltningsorganisationen ligger funktionsansvaret upphandling/inköp under kommunchef i Vårgårda kommun respektive i Herrljunga kommun.

Eftersom funktionen upphandling/inköp är nära kopplat till ekonomifunktionen, bör funktionen upphandling/inköp tillföras Servicenämnd Ekonomi/Personal med huvudman Vårgårda.

Genom att förlägga funktionen upphandling/inköp till Servicenämnd Ekonomi/Personal utökas det formella samarbetet genom Servicenämnderna.

Utifrån ovan beskrivna bedömning, bör funktionen upphandling/inköp tillföras Servicenämnd Personal/Ekonomi. Förslaget omfattar att kommunstyrelsen i respektive kommun föreslår kommunfullmäktige i respektive kommun att utöka överenskommelsen mellan kommunerna genom att fatta följande beslut;

- besluta om att tillföra funktionen upphandling inköp till Servicenämnd personal/ekonomi
- ramväxla på det nuvarande budgetbeloppet för upphandling/inköp i respektive kommun
- revidera reglemente avseende gemensam servicenämnd för verksamhetsstödjande funktioner – ekonomi/personal.

Genom fastställande av att ansvaret för funktionen upphandling/inköp överförs till Servicenämnd Personal/Ekonomi med huvudman Vårgårda kompletteras gällande överenskommelse genom beslutet.

Regleringen mellan kommunerna avseende funktionens omfattning och innehåll regleras genom uppdragsbeskrivning, mål och verksamhetsplan.

Formellt överförs ansvaret från och med 2019-01-01.

Ekonomisk bedömning

Beslutet medför inte några negativa ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Det är juridiskt möjligt att samverka avseende upphandling/inköp genom gemensam nämnd.

Samverkan

Beslutet påverkar inte någon anställd och är därför inte föremål för förhandling. Information sker genom ordinarie samverkan genom CSG.

Motivering av förslag till beslut

Det är både möjligt och lämpligt att förlägga ansvaret för funktionen upphandling/inköp till servicenämnd med ansvar för funktionen ekonomi.

KS § 184

DNR KS 61/2018 910

Revidering enligt förslag om tillägg till arbetsordning för kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges arbetsordning fastställdes genom KF §106/2018-09-04. Under sammanträdet föreslog Gunnar Andersson (M) följande tillägg till arbetsordningen:

- En motion ska ... eller tjänstgörande ersättare. Motion får även väckas per e-post (Punkt 15.1)
- Medborgarförslag får även väckas per e-post (Punkt 16.1)
- Interpellation får även ställas per e-post (Punkt 18.1)

Tillägget återremitterades genom KF § 106/2018-09-04 till kommunstyrelsen för vidare beredning. Kommunfullmäktiges arbetsordning har nu revideras i linje med förslaget tillägg. Ytterligare ett tillägg har gjorts till arbetsordningen i form av ett förtydligande om att föreningar inte kan lämna medborgarförslag. Orsaken till förtydligandet är att det i förarbeten (prop. 2001/02:80) till kommunallagen framgår att föreningar sammanslutningar, råd eller andra organisationer inte har möjlighet att lämna medborgarförslag. Ändringar i arbetsordningen markeras i särskild text.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-09-17
Arbetsordning för kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna tillägget till Arbetsordning för kommunfullmäktige.

Elin Hegg (MP) föreslår att det under punkt 19:1 görs ett tillägg där det framgår att frågor "kan skickas till styrelsens kansli via post eller scannas och skickas via e-post".

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna tillägget till arbetsordning för kommunfullmäktige med följande tillägg under punkt 19:1; "...kan skickas till styrelsens kansli via post eller scannas och skickas via e-post".

Expedieras till:
För kännedom till:

Kommunfullmäktige

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Revidering enligt förslag om tillägg till Arbetsordning för kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges arbetsordning fastställdes genom KF § 106/2018-09-04. Under sammanträdet föreslog Gunnar Andersson (M) följande tillägg till arbetsordningen:

- *En motion ska ... eller tjänstgörande ersättare. Motion får även väckas per e-post (Punkt 15.1)*
- *Medborgarförslag får även väckas per e-post (Punkt 16.1)*
- *Interpellation får även ställas per e-post (Punkt 18.1)*

Tillägget återremitterades genom KF § 106/2018-09-04 till kommunstyrelsen för vidare beredning. Kommunfullmäktiges arbetsordning har nu revideras i linje med föreslaget tillägg.

Ytterligare ett tillägg har gjorts till arbetsordningen i form av ett förtydligande om att föreningar inte kan lämna medborgarförslag. Orsaken till förtydligandet är att det i förarbeten (prop. 2001/02:80) till kommunallagen framgår att föreningar sammanslutningar, råd eller andra organisationer inte har möjlighet att lämna medborgarförslag.

Ändringar i arbetsordningen markeras i särskild text.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-09-17
Arbetsordning för kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner tillägget till Arbetsordning för kommunfullmäktige.

Moa Andersson
Nämndsamordnare

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom Dokumentcontroller
till:

Ärende 8

DIARIENUMMER: KS 61/2018 910
FASTSTÄLLD: KF § 106/2018-09-04
VERSION: 2
SENAST REVIDERAD: 2018-09-04
GILTIG TILL: 2022-10-14
DOKUMENTANSVAR: Kommunchef

Arbetsordning

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Arbetsordningen för Herrljunga kommunfullmäktige är giltig under mandatperioden 2018-10-15 – 2022-10-14

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

1. Antalet ledamöter (5 kap 5-7 §§ KL).....	2
2. Presidium (5 kap 11 § KL).....	2
3. Tid och plats för sammanträden och webbsända sammanträden (5 kap 12, 13, första stycket, §§ KL) ..	2
4. Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	3
5. Ärenden och handlingar till sammanträdena	4
6. Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 17-21 §§ KL).....	4
7. Upprop	5
8. Protokolljusterare (5 kap 69 § KL)	5
9. Turordning för handläggning av ärendena	5
10. Yttranderätt vid sammanträdena (4 kap 22 § och 24 §, 5 kap 40, 41, 32, 63, 64 tredje stycket §§ KL).....	6
11. Talarordning och ordningen vid sammanträdena.....	7
12. Yrkanden	7
13. Deltagande i beslut (4 kap 25 § KL)	7
14. Omröstningar (4 kap 25 §, 5 kap 54-56 och 5 kap 58 §, 9 kap 8 § KL, samt 2 § lag (1992:339) om proportionellt valsätt).....	8
15. Motioner (5 kap 22 § 2 p KL).....	8
16. Medborgarförslag (8 kap 1 § KL).....	9
17. Företagens initiativrätt (10 kap 3 § och 5 kap 22 § 5 p KL).....	10
18. Interpellationer (5 kap 59-63 §§ och 9 kap 29 § KL).....	10
19. Frågor (5 kap 64 § och 9 kap 29 § KL).....	11
20. Allmänhetens frågestund.....	11
21. Beredning av ärenden (5 kap 26-37 §§ KL)	11
22. Återredovisning från nämnderna (6 kap 5 § KL).....	12
23. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning (5 kap 24-25 och 32 §, 9 kap 36 § KL)	12
24. Fullmäktigeberedning	12
25. Valberedning	13
26. Beredning av revisorernas budget.....	14
27. Justering av protokollet (5 kap 69 § och 8 kap 12 § KL)	14
28. Reservation (4 kap 27 § KL)	14
29. Expediering och publicering (8 kap 12 §)	14

Utöver det som föreskrivs om fullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

1. Antalet ledamöter (5 kap 5-7§§ KL)

1.1

Fullmäktige har 31 ledamöter. I vallagen finns bestämmelser om antalet ersättare.

2. Presidium (5 kap 11 § KL)

2.1

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en 1:a och en 2:a vice ordförande, vilka tillsammans utgör kommunfullmäktiges presidium. Valen till presidium ska förrättas på första sammanträdet efter den 15. Oktober innevarande valår.

Ålderspresidenten ansvarar för kallelse och dagordning, efter samråd med styrelsens presidium, inför det första sammanträdet i den nya mandatperioden.

2.2

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

2.3

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske, välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

3. Tid och plats för sammanträden och webbsända sammanträden (5 kap 12, 13, första stycket, §§ KL)

3.1

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde nio gånger per år. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena. De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober på dag och tid som avgående fullmäktige bestämmer.

3.2

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena. En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

3.3

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens webbaserade anslagstavla.

Plats för sammanträden

3.4

Fullmäktige sammanträder normalt i sessionssalen i Herrljunga kommunhus.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Fullmäktiges ordförande bestämmer – efter samråd med övriga i presidiet – placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter och andra som ska delta i fullmäktiges sammanträden.

Annonsering

3.5

Annonsering ska ske på kommunens webbplats.

Fullmäktige kan besluta särskilt om huruvida annonsering om sammanträde även ska ske i ortstidningar.

Webbsända sammanträden

3.6

Fullmäktiges sammanträden kan sändas live på webben eller publiceras digitalt på webben i efterhand.

4. Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

Förlängning av sammanträde

4.1

Sammanträden bör avslutas före kl. 2300. Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde före kl. 2300, kan fullmäktige besluta förlänga tiden för sammanträdet.

Fortsatt sammanträde

4.2

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Tid och plats för det fortsatta sammanträdet anslås på kommunens webbaserade anslagstavla.

5. Ärenden och handlingar till sammanträdena

5.1

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

5.2

Kallelse (kungörelse) till sammanträdet med fullmäktige med uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, vilka ska behandlas (föredragningslista), ska vara åtföljda av tillhörande handlingar i den omfattning som fullmäktiges ordförande bestämmer.

I de fall handlingar inte skickas ut ska de finnas tillgängliga i sammanträdeslokalen.

5.3

Tillhörande handlingar är bland annat styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

5.4

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

5.5

Interpellationer och frågor bör digitalt tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

5.6

Utskick till kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare sker i digital form. Samtliga handlingar tillställs ledamöter och ersättare i digital form, som kommunfullmäktige bestämmer.

Digitalt utskick ska ske senast sex dagar före sammanträdesdagen.

6. Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 17-21 §§ KL)

6.1

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till respektive gruppleddare för fullmäktigegruppen, vilken kallar in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

6.2

Om en ledamot, utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot, att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

6.3

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

6.4

Det som sagts om ledamot i 6.1, 6.2 och 6.3 gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

6.5

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det, bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

7. Upprop

7.1

En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde förrättas upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot som infinner sig vid sammanträde efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordförande, som tillkännager närvaron och prövar om ledamoten får tjänstgöra.

Ledamot får inte annat än tillfällighetsvis lämna ett sammanträde utan att anmäla detta till ordföranden.

Upprop avslutas med klubbslag.

Fullmäktiges sekreterare ansvarar för att protokolljusterarna får en närvarolista.

8. Protokolljusterare (5 kap 69 § KL)

8.1

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt punkt 7, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

9. Turordning för handläggning av ärendena

9.1

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

9.2

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

9.3

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

10. Yttranderätt vid sammanträdena (4 kap 22 § och 24 §, 5 kap 40-41, 32, 63, 64 tredje stycket §§ KL)

10.1

Rätt att delta i överläggningen har;

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs,
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt,
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret,
- styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap 3 och 4 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

10.2

Kommunens revisorer ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

10.3

Ordföranden i en nämnd ska kallas till fullmäktigesammanträde där behandling enligt kungörelsen ska ske av ärenden som rör nämndens;

- budget
- uppföljning av budgetutfall eller redovisning av annat särskilt fullmäktigeuppdrag till nämnden
- årsredovisning
- samt vid besvarande av interpellation, eller fråga ställd till ordförande i nämnden.

10.4

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs, kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

10.5

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

10.6

Kanslichefen/Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

11. Talarordning och ordningen vid sammanträdena

Talordning vid sammanträdet

11.1

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning, i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare har anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Den talare som repliken riktas till, har rätt att avge svarsreplik, max 2 minuter. Därefter avbryts replikskiftet.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordning vid sammanträdet

11.2

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

12. Yrkanden

12.1

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

13. Deltagande i beslut (4 kap 25 § KL)

13.1

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

14. Omröstningar (4 kap 25 §, 5 kap 54-56 och 5 kap 58 §, 9 kap 8 § KL, samt 2 § lag (1992:339) om proportionellt valsätt)

14.1

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop.

Uppropet sker enligt uppropsslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Omröstning vid val etc.

14.2

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt (dvs inga understrykningar eller liknande), enkel (dvs flera sedlar får ej sammanrullas) och sluten (dvs hopvikt eller rullad).

En valsedel är ogiltig om den

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn, som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

15. Motioner (5 kap 22 § 2 p KL)

15.1

En motion:

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter **eller tjänstgörande ersättare**
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ~~ges in~~ **skickas** till styrelsens kansli, eller **lämnas** vid ett sammanträde med fullmäktige
- **kan skickas till styrelsens kansli via post eller scannas och skickas via e-post**

15.2

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Icke tjänstgörande ersättare får delta i överläggningarna när motion som ersättare väckt, som tjänstgörande ersättare, besvaras i fullmäktige.

Vid besvarande av så kallad gruppmotion eller motion som är undertecknad av två eller flera personer ska ersättaren vara upptagen som första namn i motionen för att få delta i överläggningarna.

15.3

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas väckta motioner, vilka kommer in efter föregående sammanträde.

15.4

Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och september.

16. Medborgarförslag (8 kap 1 § KL)

16.1

Den som är folkbokförd i Herrljunga kommun har rätt att lämna in medborgarförslag till kommunfullmäktige. **Det innebär att föreningar, sammanslutningar, råd eller andra organisationer inte har denna möjlighet.** Ett medborgarförslag;

- ska vara skriftligt
- ska skickas via brev, **e-post** eller via kommunens e-tjänst för medborgarförslag
- ska vara signerat av en eller flera kommuninvånare, signeringen kan ske genom underskrift eller genom digital signering,
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer
- får inte ta upp ämnen av olika slag och det ska framgå tydligt vad medborgarförslaget avser
- väcks genom att det lämnas in till styrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

16.2

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige, om det gäller kommunens verksamhet och som kommunen är ansvarig för.

16.3

När medborgarförslaget gäller fråga som redan är under utredning inkluderas medborgarförslaget i utredningsmaterialet.

16.4

Medborgarförslag kan inte beröra ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda.

16.5

Om medborgarförslaget inkommer senast kl. 09.00 arbetsdagen före kommunfullmäktiges sammanträde kopieras det upp och delas ut till de närvarande ledamöter samt görs tillgängligt för åhörare.

16.6

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet.

16.7

Om fullmäktige inte överlåtit ärendet till en nämnd gäller följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

16.8

Styrelsen ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och september.

17. Företagens initiativrätt (10 kap 3 § och 5 kap 22 § 5 p KL)

17.1

Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ KL får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

18. Interpellationer (5 kap 59-63 §§ och 9 kap 29 § KL)

18.1

En interpellation ska;

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot,
- ska **inkomma** till styrelsens kansli fyra arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.
- **kan inkomma till styrelsens kansli via post eller scannas och skickas via e-post**

18.2

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

18.3

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

18.4

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret fyra arbetsdagar före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

18.5

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ KL, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

18.6

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

18.7

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas enbart om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet.

19. Frågor (5 kap 64 § och 9 kap 29 § KL)

19.1

En fråga ska;

- vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot,
- ges in till styrelsens kansli senast kl. 09.00 arbetsdagen före sammanträdesdag vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i punkt 18, gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

20. Allmänhetens frågestund

20.1

Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid de sammanträden kommunfullmäktige beslutar.

I kungörelsen till dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma.

20.2

Ordföranden planerar, efter samråd med presidiet, hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

20.3

Allmänhetens frågor, som lämnas in till kommunfullmäktiges ordförande eller kommunens kansli fem arbetsdagar före sammanträdesdagen, kan förberedas avseende lämnande av upplysningar vid frågestunden.

21. Beredning av ärenden (5 kap 26-37 §§ KL)

21.1

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden, som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

21.2

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut om beredning och remiss av sådana ärenden som har fattats.

22. Återredovisning från nämnderna (6 kap 5 § KL)

22.1

Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag, som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

23. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning (5 kap 24-25 och 32 §, 9 kap 36 § KL)

23.1

Ordföranden bereder efter samråd med vice ordförandena frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

23.2

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordförande efter samråd, i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisionen framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd, enskild ledamot eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen riktas.

24. Fullmäktigeberedning

24.1

Kommunfullmäktige får tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller behandling av en viss fråga.

24.2

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet inom kommunen som hör till beredningens uppgiftsområde och hos fullmäktige göra de framställningar som den finner påkallade.

24.3

Fullmäktigeberedning får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

24.4

Fullmäktige bestämmer för varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i en särskild beredning samt mandattiden för denna.

24.5

För fullmäktigeberedningar ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

25. Valberedning

25.1

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige valberedning för mandatperioden enligt följande;

- från och med mandatperiodens start till och med 30 april året efter valåret, väljs en ledamot samt en ersättare per parti i kommunfullmäktige,
- från och med 1 maj året efter valåret och resterande del av mandatperioden, väljs tre ledamöter med tre ersättare (två ledamöter med två ersättare från majoriteten och en ledamot med ersättare från oppositionen)
- Vid särskilda omständigheter kan kommunfullmäktige besluta utöka antalet ledamöter under mandatperioden

25.2

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

25.3

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

25.4

I fråga om förfarandet vid fattande av beslut, förfarande av protokoll mm. gäller i tillämpliga delar vad som är reglerat i kommunstyrelsen i 6 kap 17, 23, 27, 33, 35 §§ KL.

25.5

Vid avsägelse av uppdrag, vilken ska behandlas i valberedningen ska respektive parti till valberedningen anmäla nominerad kandidat.

I anmälan ska anges namn, adress, telefonnummer, personnummer och e-postadress.

Samtidigt ska anges huruvida kandidaten medger att personuppgifterna publiceras på internet eller ej.

25.6

Valberedningens förslag till beslut ska skriftligen överlämnas till presidiet vid aktuellt fullmäktigesammanträde.

I beslut ska anges namn, adress, telefonnummer, personnummer och e-postadress.

25.7

I övrigt bestämmer valberedningen själv sina arbetsformer.

26. Beredning av revisorernas budget

26.1

Ordföranden bereder i samråd med vice ordförandena revisorernas budget.

27. Justering av protokollet (5 kap 69 § och 8 kap 12 § KL)

27.1

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

27.2

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

27.3

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

28. Reservation (4 kap 27 § KL)

28.1

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt.

Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

28.2

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

29. Expediering och publicering

29.1

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

29.2

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Fullmäktige kan även besluta att andra har rätt att underteckna handlingar.

29.3

Senast andra dagen efter det att protokollet har justerats ska justeringen enligt 8 kap 12 § KL tillkännages på kommunens webbaserade anslagstavla.

Denna arbetsordning träder i kraft 2018-10-15.

KS § 185

DNR KS 217/2018

Förslag till reglemente avseende arvode och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun.

Sammanfattning

Arvodensnivåer för förtroendevalda i Herrljunga kommun för kommande mandatperiod fastställdes av kommunfullmäktige 2018-09-04. Motsvarande reglemente om arvode och ersättningar ska även fastställas för förtroendevalda i bolag och stiftelse. Eftersom arvodesreglementet avseende stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, ska gälla från och med 2019-01-01 bör arvodesreglemente fastställas av kommunfullmäktige före årsskiftet. För bolagen gäller arvodesreglementet från och med ordinarie årsstämma 2019 till och med ordinarie årsstämma 2023. Inför 2019-01-01 ska kommunfullmäktige, med gällande arvodesnivåer som grund, fastställa nytt arvodesreglemente för förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-11-05

Förslag till reglemente avseende arvode och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa föreslaget reglemente om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun, att gälla för;
  - Bolagen, från ordinarie bolagsstämma 2019-01-01 till och med ordinarie bolagsstämma 2023-12-31.
  - Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler för verksamhetsåren 2019-01-01 till och med 2022-12-31.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag tillkommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa föreslaget reglemente om arvoden (bilaga 1 KS § 185/2018-11-19) och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun, att gälla för;
  - Bolagen, från ordinarie bolagsstämma 2019-01-01 till och med ordinarie bolagsstämma 2023-12-31.
  - Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler för verksamhetsåren 2019-01-01 till och med 2022-12-31.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Stiftelse och samtliga kommunala bolag

Justerandes sign

KY

J

Utdragsbestyrkande

Förslag till reglemente avseende arvode och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun.

Sammanfattning

Arvodensnivåer för förtroendevalda i Herrljunga kommun för kommande mandatperiod fastställdes av kommunfullmäktige 2018-09-04.

Motsvarande reglemente om arvode och ersättningar ska även fastställas för förtroendevalda i bolag och stiftelse.

Eftersom arvodesreglementet avseende stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, ska gälla från och med 2019-01-01 bör arvodesreglemente fastställas av kommunfullmäktige före årsskiftet. För bolagen gäller arvodesreglementet från och med ordinarie årsstämma 2019 till och med ordinarie årsstämma 2023.

Inför 2019-01-01 ska kommunfullmäktige, med gällande arvodesnivåer som grund, fastställa nytt arvodesreglemente för förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-11-05

Förslag till reglemente avseende arvode och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa föreslaget reglemente om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun, att gälla för;

- Bolagen, från ordinarie bolagsstämma 2019-01-01 till och med ordinarie bolagsstämma 2023-12-31.
- Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler för verksamhetsåren 2019-01-01 till och med 2022-12-31.

Niels Bredberg
Kommundirektör

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom: Stiftelse och samtliga kommunala bolag
till:

Ekonomisk bedömning

De fastställda procentsatserna för mandatperioden 2015-2019 är inte förändrade i förslag till reglemente för mandatperioden 2015-2022/2023.

Det uppgraderade reglementet omfattar uppgradering avseende gällande Riksdagens grundarvode för ledamöter 2017-01-01 (784 800:-).

Utfallet av de uppräknade beloppen motsvarar den årliga uppräknade kostnaden på grund av höjning av Riksdagens grundarvode för förtroendevalda.

De beräknade kostnaderna för arvodesnivåförändringen fördelas på respektive ansvarigt bolag /stiftelse.

Juridisk bedömning

Kommunfullmäktige fastställer reglementen.

Arvodesreglementet uppfyller de krav som kommunallagen ställer.

Miljökonsekvensbeskrivning

Inga miljökonsekvenser

Jämställdhetsbeskrivning

Ärendet i sig påverkar inte jämställdhetsperspektivet

Samverkan

Ärendet i sig är inte föremål för samverkan, men är kommunicerat inom den reguljära samverkansorganisationen, CSG.

DIARIENUMMER:	KS 2017/2018
FASTSTÄLLD:	2015-02-17
VERSION:	3
SENAS T REVIDERAD:	2018-11-19
GILTIG TILL:	2022/2023
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Reglemente

Reglemente om arvode och ersättningar till förtroendevalda i bolag och stiftelse i Herrljunga kommun

Dokumentet gäller för de kommunala aktiebolagen från ordinarie bolagsstämma 2019 till och med ordinarie bolagsstämma 2023.

Dokumentet gäller för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler 2019-01-01 - 2022-12-31

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Ingress och Inriktning	2
Inledande bestämmelser	2
Kommunala bolag och stiftelser	2
Arvoden och ersättningar för sammanträden och förrättningar.....	3
Bilaga 1	8
Bilaga 2	9

Ingress

Kommunfullmäktige har fastställt vision och övergripande mål för styrelse, bolag, stiftelse och samtliga nämnder.

Visionen och de övergripande målen anger färdriktningen.

Herrljunga kommun

- är en kommun där det är gott att leva!
- är en långsiktigt hållbar kommun!
- har en tydlig och välkomnande VI-känsla!
- har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!
- har en välskött kommunal ekonomi
- arbetar i enlighet med personalpolitiska programmet

Inriktning

Den kommunala verksamheten utgör en gemensam organisation för medborgarna och ska vara behjälpliga för dem som bor och verkar i vår kommun.

Detta förutsätter att en god samverkan sker såväl mellan nämnder, förvaltningar bolag och stiftelse.

Denna inställning skall genomsyra all verksamhet.

Kommunfullmäktige fastställer reglemente för kommunstyrelse och nämnder samt andra erforderliga reglementen, bolagsordning och ägardirektiv för bolag och stiftelse.

För bolagen gäller detta reglemente från ordinarie bolagsstämma 2019 till och med ordinarie bolagsstämma 2023.

För stiftelsen gäller detta reglemente verksamhetsåren 2019 till och med 2022.

Inledande bestämmelser

1. Ersättningar till förtroendevalda i kommunala organ utgår i form av årsarvoden, timarvoden, sammanträdesarvoden, förrättningsarvoden, restidsarvoden, resekostnadsersättningar, ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för godkända av uppdraget föranledda utgifter.
2. Samtliga fastställda arvodesnivåer bifogas i särskilt dokument. (Bilaga 1)

Kommunala bolag och stiftelser

3. Med kommunala bolag och stiftelse avses i dessa riktlinjer;

3.1. Nossan Förvaltningsaktiebolag	Org.nr. 556637-5746
3.2. Herrljungabostäder AB	Org.nr. 556508-0909
3.3. Herrljunga Elektriska AB	Org.nr. 556006-9816
3.3.1.Herrljunga Elkraft AB	Org.nr. 556525-9206
3.3.2.Herrljunga Vatten AB	Org.nr. 556739-5347
3.3.3.Trollabo Kraft AB	Org.nr. 556486-7777
3.4. Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	Org.nr. 864000-0892

Arvoden och ersättningar för sammanträden och förrättningar

4. Årsarvoden/Timarvoden

4.1. Arvodesberäkning är kopplad till Riksdagens grundarvode för ledamöter (2017-11-01 = 784 800:-)

Arvodets storlek beslutas av Riksdagens arvodesnämnd, myndighet under Riksdagen.

Riksdagens grundarvode, 2017-11-01, utgör basen för beräkning av arvode för bolagets och stiftelsens respektive verksamhetsår 2019, till ordförande och styrelseledamöter i kommunens bolag och stiftelse.

Beloppet uppräknas årligen när arvoden för Riksdagens ledamöter justeras.

Beloppet ska alltid avrundas upp till närmast högre kronval.

5. Årsarvode för ordförande i bolagsstyrelse och stiftelse (Riksdagens grundarvode 2017-11-01)

5.1. Herrljungabostäder AB	6 %
5.2. Herrljunga Elektriska AB/Herrljunga Vatten AB/ Herrljunga Elkraft AB	8,5 %
5.3. Nossan Förvaltningsaktiebolag	4 %
5.4. Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	4 %

6. Arvode för övriga styrelseledamöter i bolag och stiftelse (Riksdagens grundarvode 2017-11-01)

6.1. Ledamöter i Herrljungabostäder AB uppstår ett årsarvode inkluderande sex sammanträden/verksamhetsår.

Årsarvode utgör 1,39 % (10.910:-)

6.2. Ledamöter i Herrljunga Elektriska AB/Herrljunga Vatten AB/Herrljunga Elkraft AB uppstår sammantaget ett årsarvode inkluderande sex sammanträden/verksamhetsår.

Årsarvode utgör 1,39 % (10.910:-)

6.3. Möten därutöver ska timmarvode utgå enligt fastställt arvodesreglemente

Timmarvode för styrelsesammanträde utgör för Herrljungabostäder AB

för första timman: 0,031 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

för varje därpå påbörjad ½-timme: 0,012 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

Timmarvode för styrelsesammanträde utgör sammantaget för Herrljunga Elektriska AB/
Herrljunga Vatten AB/Herrljunga Elkraft AB

för första timman 0,031 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

för varje därpå påbörjad ½-timme: 0,012 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

7. Förtroendevald som avgår under mandatperioden

- 7.1. Avgår förtroendevald som uppbär årsarvode under löpande mandatperiod, skall fördelningen av arvodet mellan denne och efterträdaren ske i förhållande till den tid var och en av dem innehått uppdraget.
- 7.2. Om sådan förtroendevald under en sammanhängande tid som överstiger två månader på grund av sjukdom eller annan anledning blir förhindrad att fullgöra de uppgifter som är förenade med uppdraget, skall denne för den överstigande delen vidkännas avdrag med så stor del av årsarvodet som svarar mot denna tid. Del av månad räknas som hel månad.

8. Arvodesbestämmelser

- 8.1. Styrelseordförande uppbär ett årsarvode i enlighet med punkt 5 i detta reglemente.
- 8.2. Förtroendevald styrelseledamot uppbär ett årsarvode på 10.910:-, vilket inkluderar sex sammanträden/år i enlighet med punkt 6 i detta reglemente.
- 8.3. Förtroendevald uppbär ett timmarvode för sammanträden utöver sex sammanträden per år i enlighet med punkt sex i detta reglemente med den styrelse den förtroendevalde tillhör.
- 8.4. Arvode utgår för varje protokollfört sammanträde eller för sammanträde som sker under motsvarande former utöver de sex sammanträden/år, vilka är inkluderade i styrelseledamöternas årsarvode på 10.910:- i enlighet med punkt 6 i detta reglemente.
- 8.5. Till sammanträde hänförs även sammankomster avseende information, inspektion, studiebesök eller andra förekommande möten inom det aktuella kompetensområdet, under förutsättning att protokoll eller likvärdiga anteckningar förs.
- 8.6. Vid sammanträde utom kommunen inräknas restiden i sammanträdestiden.
Resan/sammanträdet anses därvid påbörjad respektive avslutad vid tidpunkt för avfärd och återkomsten till årsbostaden.
för första timman   0,031 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01
för varje därpå påbörjad ½-timme: 0,012 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01
- 8.7. Om sammanträde utom kommunen sträcker sig över mer än två dagar gäller följande:
Arvode utgår för mellanliggande dagar med högst 10 x 0,0136 % av Riksdagens fastställda grundarvode 2017-11-01.

9. Förrättningsuppdrag

- 9.1. Förtroendevald uppbär ersättning för förrättning som avser bolagets/stiftelsens angelägenhet.
Med förrättning avses sådant uppdrag för bolagets/stiftelsens räkning som inte har karaktär av styrelsesammanträde.
- 9.2. Till förrättning räknas bl.a.
  - 9.2.1. kongress, konferens, kursdeltagande, studieresa och informationsmöte
  - 9.2.2. förhandling eller förberedelse till förhandling med personalorganisation eller annan motpart
  - 9.2.3. överläggning med annat kommunalt organ än det som den förtroendevalde tillhör
  - 9.2.4. deltagande i förberedelsearbete till sammanträde, dock inte i sammanträde med partigrupp
  - 9.2.5. överläggning med statliga myndigheter eller kommunala organ
  - 9.2.6. överläggning med icke statliga myndigheter eller icke kommunala organ

9.2.7. utförande av på revision ankommande revisionsuppdrag

9.2.8. protokollsjustering då särskild tid och plats härför angivits

9.3. Ersättning utgår endast för förrättning vilken beslutats eller i efterhand godkänts av vederbörande organ.

10. Förrättningsarvode

10.1. Förtroendevald uppstår ersättning för förrättning som avser kommunal angelägenhet.

10.2. Ersättning utgår endast för förrättning vilken beslutats i förhand eller i efterhand godkänts av ansvarigt organ.

10.3. Vid förrättning inom kommunen utgår timmarvode

för första timman 0,031 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

för varje därpå påbörjad ½-timme: 0,012 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

10.4. Vid förrättning utom kommunen inräknas restiden i sammanträdestiden.

Resan/sammanträdet anses därvid påbörjad respektive avslutad vid tidpunkt för avfärd och återkomsten till årsbostaden.

för första timman 0,031 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

för varje därpå påbörjad ½-timme: 0,012 % av Riksdagens fastställda grundarvode 17-11-01

10.5. Om förrättning utom kommunen sträcker sig över mer än två dagar gäller följande:

Arvode utgår för mellanliggande dagar med högst 10 x 0,0136 % av Riksdagens fastställda grundarvode 2017-11-01.

11. Restidsarvode

11.1. Sammanträde eller förrättning inom kommunen

För inställelse till sammanträde eller förrättning inom kommunen äger förtroendevald med ett vägvstånd från årsbostaden till sammanträdes-/ förrättningsplatsen om minst 3 km, uppstå restidsarvode motsvarande 0,012 % av Riksdagens grundarvode för ledamöter per sammanträdes-/ förrättningstillfälle.

11.2. OBS!

Vid sammanträde/förrättning utom kommunen inräknas restiden från årsbostaden till sammanträdes/förrättningsplatsen samt tiden för återresa i mötestiden.

12. Reskostnadsersättning

12.1. Ersättning för reskostnader vid inställelse till sammanträde/förrättning utgår, om avståndet mellan årsbostaden och sammanträdes/ förrättningsplatsen överstiger 5 km, med belopp per km enligt kommunens bilersättningsavtal.

12.2. Vid sammanträde/förrättning utom kommunen äger förtroendevald uppstå resekostnadsersättning enligt kommunens bilersättningsavtal eller billigaste färdväg.

13. Ersättning för "PRAKTIK"

13.1. Ledamöter i styrelse medges praktik inom det egna bolaget upp till 8 timmar per ledamot och år. Samråd ska ske med berörd personal och chefstjänstemän.

Ersättning belastar bolagets/stiftelsens budget.

14. Samordning

14.1. Sammanträdes- och eller förrättningsarvode utgår för ett eller flera sammanträden/förrättningar per dag.

Det sammanlagda beloppet får dock ej överstiga belopp motsvarande 12 timmar per dag.

15. Ersättning för förlorad arbetsförtjänst mm

15.1 Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst under den tid man behövt ta ledigt för att delta i sammanträde/förrättning.

I denna tid inräknas även restid från arbetsplatsen eller bostaden, beroende på varifrån resan påbörjades. Restiden ersätts dock med högst 1 timma per sammanträde /förrättning.

Om återresa från sammanträdet/förrättningen sker under tid man behövt ta ledigt, ersätts även verklig restid åter till bostaden eller arbetsplatsen, dock högst med 1 timma.

15.1. Beräkningsgrunder

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgår med belopp per timma som grundar sig på den faktiska inkomstförlusten. Ersättningen utgår för anställd normalt med högst 8 timmar per dag inkl. restid.

Om förtroendevald med schemalagd arbetstid med intyg från arbetsgivaren visar att arbetsförtjänst förlorats för mer än 8 timmar utgår ersättning även för överskjutande tid, dock högst med 12 timmar. Exempel på detta kan vara vid skift- eller nattarbete där den förtroendevalde måste avstå från arbete för att kunna fullgöra ett uppdrag.

Ersättning utgår ej på grund av förluster i sjukpenning eller sjukbidrag.

Egen företagare har rätt till ersättning upp till 8 timmar per dag inkl. restid.

Ersättningen grundar sig normalt på styrkt uppgift om inkomstförhållande.

Egen företagare kan dock välja att begära ersättning beräknad efter en schablon motsvarande en årsinkomst på 39 % av Riksdagens grundarvode för ledamöter.

Med egen företagare menas person som driver näringsverksamhet i form av enskild firma, handelsbolag, kommanditbolag etc. För att person, anställd i aktiebolag där man själv äger aktier, skall räknas som egen företagare, krävs att man själv äger minst 50 % av aktierna.

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgår till närvarande ej tjänstgörande ersättare.

Förtroendevald med varaktigt funktionshinder har rätt till ersättning för resekostnader som uppkommer när denne fullgör sitt uppdrag.

Ersättningen gäller för resekostnader som kan uppstå på grund av att den funktionshindrade ej kan använda allmänna kommunikationsmedel.

16. Ersättning för förlorad semesterförmån

16.1. Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån i samband med fullgörande av uppdrag.

17. Ersättning för förlorad pensionsförmån

17.1. Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån i samband med fullgörande av uppdrag.

18. Ersättning för förlorad arbetslöshetsförsäkring och föräldrapenning

18.1. Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetslöshetsersättning genom arbetslöshetsförsäkring eller föräldrapenning i samband med fullgörande av uppdrag.

19. Utbetalning av ersättningar och arvoden

19.1. Årsarvoden utbetalas med 1/12 varje månad.

19.2. Utbetalning sker i samband med övrig löneutbetalning i bolaget/stiftelsen.

19.3. Underlag för utbetalning av extra arvoden och ersättningar lämnas till bolaget/stiftelsen senast tredje vardagen i utbetalningsmånaden på särskild blankett.

19.4. Utgift i samband med sammanträde/förrättning skall styrkas medelst kvitto eller motsvarande verifikation.

20. Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL)

20.1. Trygghetsförsäkring skall av bolaget/stiftelsen tecknas för olycksfall som kan uppkomma i samband med den förtroendevaldes uppdrag samt för färdolycksfall, d.v.s. skador som inträffar vid färd till eller från sådana uppdrag.

21. Hjälpmedel

21.1. Bolag/Stiftelse har rätt att till ordförande i styrelsen ställa hjälpmedel i form av bärbar dator eller läsplatta och mobiltelefon till förfogande.

Dessa hjälpmedel ska återlämnas när uppdraget upphör.

22. Tolkning och tillämpning

22.1. Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser samt undantag därifrån avgörs av kommunstyrelsen.

Bilaga 1

Årsarvodena och timarvodena för förtroendevalda i bolag och stiftelse Herrljunga kommun, fastställda av kommunfullmäktige 2018 - xx - yy, i % av Riksdagens grundarvode för ledamöter, 2017-11-01 (784 800:-).

Bolagsstyrelse/Stiftelse	Funktion	Årsarvode/Timarvode	
Herrljungabostäder AB	Ordförande	6,0 %	47.088:-
Herrljunga Elektriska AB Herrljunga Vatten AB Herrljunga Elkraft AB	Ordförande	8,5 %	66.708:-
Nossan Förvaltningsaktiebolag	Ordförande	4,0 %	31.392:-
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	Ordförande	4,0 %	31.392:-
Årsarvode för övriga ledamöter i Herrljungabostäder AB resp. Herrljunga Elektriska AB Herrljunga Vatten AB Herrljunga Elkraft AB och Stiftelse Herrljunga Industrilokaler	Ledamöter	Årsarvode 1,39 % Inkluderar sex sammanträden /år Möten därutöver ska timarvode utgå enl. fastställt arvodesreglemente	10.910:-
Arvoden övrigt			
Timarvode för sammanträde Styrelser/nämnder/ fullmäktigeberedning	1.a timman	0,031 %	244:-
	Därefter påbörjad ½-timma	0,012 %	95:-

Bilaga 2

Arbetsuppgifter som utförs av ordförande i styrelse för bolag/stiftelse inom ramen för årsarvodet.

Förrättningar inom kommunen

Styrelsesammanträden

Överläggning med chefstjänsteman eller annan anställd

Genomgång och beredning av ärenden i anledning av sammanträde, förrättning m.m.

Besök i bolaget/stiftelsen för information, utanordning eller påskrift av handling

Kontinuerlig uppföljning av bolagets/stiftelsens arbete och budget

Tillgänglig för allmänheten, telefonsamtal mm

Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller icke kommunala organ och myndigheter

För ovanstående utgår dock ersättning under förutsättning att särskilt protokoll eller motsvarande handlingar upprättas

Restid i anledning av ovan uppräknade åtgärder

Förrättning utom kommunen

För förrättning utom kommunen utgår ersättning enligt ”Riktlinjer för arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Herrljunga kommun”.

Anmärkning:

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgår.

KS § 187

KS 37/2018

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2018-09-30

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS. Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser.

Beslutsunderlag

SN § 108/2018-10-30

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2018-09-30

Förslag till beslut

Socialnämndens beslut:

- Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att lägga rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2018-09-30 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2018-09-30 läggs till handlingarna.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom Socialnämnden
till:

Justerandes sign

KJ

S

Utdragsbestyrkande

SN § 108

DNR SN 37/2018

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2018-09-30

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS. Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser. Ett rapporterat ärende gällande ej verkställt beslut om särskilt boende för äldre är vid rapporteringstillfället verkställt. Väntetiden har varit fyra månader och en vecka.

Totalt har 11 ärenden gällande kontaktperson rapporterats. Tre av dessa är avbrott i verkställt beslut, det vill säga kontaktpersonerna har av sagt sig uppdraget. Fem av de rapporterade ärendena är vid rapporteringstillfället verkställda. Ett ärende är avslutat av annan orsak.

Väntetiden för verkställighet gällande kontaktperson har varit mellan ca fyra månader upp till 1 år och 8 månader. Ett av dessa ärenden är föremål för behandling hos tillsynsmyndigheten, IVO för eventuell ansökan till domstolen om särskild avgift. IVO har den 12 oktober inte beslutat i ärendet. Ett rapporterat ärende gäller ledsagarservice, väntetid per den 30 september, fyra månader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-12

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2018-09-30

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att lägga rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2018-09-30 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Forts. § 108

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att lägga rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2018-09-30 till handlingarna.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Revisorerna

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut¹ enligt SOL och LSS 2018-09-30

SOCIALTJÄNSTLAGEN – SOL

Äldreomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Särskilt boende	2018-04-20		Vuxen	Kvinna

Handikappomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Kontaktperson	2018-02-28		Ungdom	Pojke

Individ och familjeomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Kontaktperson	2018-05-31		Ungdom	Pojke
Kontaktperson	2018-06-07		Ungdom	Flicka

LAG OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE – LSS

Handikappomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Kontaktperson	2017-07-04		Vuxen	Kvinna
Kontaktperson	2017-07-06		Vuxen	Kvinna
Kontaktperson	2017-08-22		Vuxen	Man
Kontaktperson	2017-11-24		Ungdom	Flicka
Kontaktperson		2017-01-31	Vuxen	Kvinna
Kontaktperson		2018-04-29	Vuxen	Man
Kontaktperson		2018-05-21	Ungdom	Pojke
Ledsagarservice	2018-05-31		Vuxen	Kvinna
Kontaktperson	2018-04-09		Vuxen	Kvinna

I tjänsten

Heléne Backman Carlsson
SAS/Kvalitetssamordnare

¹ Beslut är, per definition, verkställda om verkställighet har skett inom 3 (tre) månader från beslutsdatum.

K.H. Ma

KS § 198

DNR KS 221/2018

Beslut om att utse dataskyddsbud för kommunfullmäktige

Sammanfattning

Dataskyddsförordningen trädde i kraft den 25 maj 2018 och ersatte därmed personuppgiftslag (PuL). I jämförelse med PuL ställer dataskyddsförordningen högre krav på hur personuppgiftsbehandlingar hanteras och dokumenteras. I samband med detta ersätts personuppgiftsbudets roll med ett dataskyddsbud.

Enligt artikel 37.1 i den allmänna dataskyddsförordningen ska ett dataskyddsbud utnännas om personuppgiftsbehandlingen genomförs av en myndighet eller ett offentligt organ. Varje självständig styrelse/nämnd i kommunen är en myndighet som enligt dataskyddsförordningen måste utse ett dataskyddsbud. Det är varje styrelse/nämnd som är personuppgiftsansvarig för behandlingar inom sitt verksamhetsområde och som därmed också ansvarar för att utse ett dataskyddsbud som ersätter den nuvarande rollen som personuppgiftsbud. Efter konsultation med Herrljunga kommuns dataskyddsbud står det klart att även kommunfullmäktige måste utse dataskyddsbud.

Herrljunga kommun anställer inget eget dataskyddsbud utan köper tjänsten från Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-11-09

Skrivelse från Boråsregionen daterad 2018-04-09

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige utse Magnus Blomqvist och Dan Bodin vid Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund till dataskyddsbud.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Magnus Blomqvist och Dan Bodin vid Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund utses till dataskyddsbud.

Expedieras till: Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund, Datainspektionen
För kännedom Magnus Blomqvist och Dan Bodin, Boråsregionen
till:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslut om att utse dataskyddsbud för kommunfullmäktige

Sammanfattning

Dataskyddsförordningen trädde i kraft den 25 maj 2018 och ersatte därmed personuppgiftslag (PuL). I jämförelse med PuL ställer dataskyddsförordningen högre krav på hur personuppgiftsbehandlingar hanteras och dokumenteras. I samband med detta ersätts personuppgiftsbudets roll med ett dataskyddsbud.

Enligt artikel 37.1 i den allmänna dataskyddsförordningen ska ett dataskyddsbud utnämnas om personuppgiftsbehandlingen genomförs av en myndighet eller ett offentligt organ. Varje självständig styrelse/nämnd i kommunen är en myndighet som enligt dataskyddsförordningen måste utse ett dataskyddsbud. Det är varje styrelse/nämnd som är personuppgiftsansvarig för behandlingar inom sitt verksamhetsområde och som därmed också ansvarar för att utse ett dataskyddsbud som ersätter den nuvarande rollen som personuppgiftsbud. Efter konsultation med Herrljunga kommuns dataskyddsbud står det klart att även kommunfullmäktige måste utse dataskyddsbud.

Herrljunga kommun anställer inget eget dataskyddsbud utan köper tjänsten från Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-11-09

Skrivelse från Boråsregionen daterad 2018-04-09

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige utse Magnus Blomqvist och Dan Bodin vid Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund till dataskyddsbud.

Emelie Cergic-Boberg
Kanslichef

Expedieras till: Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund, Datainspektionen
För kännedom till: Magnus Blomqvist och Dan Bodin, Boråsregionen

Bakgrund

Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund, fick i uppdrag av direktionen att anställa gemensamma dataskyddsombud utifrån kraven i dataskyddsförordningen, GDPR, rekryteringen är nu klar och två personer har anställts.

Kort om Dataskyddsombudets roll

Dataskyddsombudets övergripande och viktigaste uppgift är att övervaka att organisationen följer dataskyddsförordningen. Det innebär bland annat att:

- samla in information om hur organisationen behandlar personuppgifter
- kontrollera att organisationen följer bestämmelser och interna styrdokument
- informera och ge råd inom organisationen.
- ge råd om konsekvensbedömningar.
- vara kontaktperson för Datainspektionen.
- vara kontaktperson för de registrerade och personalen inom organisationen.
- samarbeta med Datainspektionen, till exempel vid inspektioner.

KS § 181

DNR KS 192/2018 610

Laddinfrastrukturstrategi

Sammanfattning

Kommunfullmäktige (2017-06-20) överlämnade ett medborgarförslag från Simon Fredriksson till Kommunstyrelsen för beredning. Ärendet gällde "Herrljunga kommun under år 2017 utreder kostnaderna och möjligheterna för att sätta upp laddstolpar i kommunen". Kommunstyrelsen gav i uppdrag till kommundirektören att arbeta fram förslag till "Strategi för laddinfrastruktur".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-30
Kommunfullmäktige § 51/2018-04-10

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa "Strategi för laddinfrastruktur 2019-2023".

Björn Wilhelmsson (S) och Gunnar Andersson (M) bifaller förslaget till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa "Strategi för laddinfrastruktur 2019-2023".

Expedieras till:
För kännedom till:

Kommunfullmäktige

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Laddinfrastrukturstrategi

Sammanfattning

Kommunfullmäktige (2017-06-20) överlämnade ett medborgarförslag från Simon Fredriksson till Kommunstyrelsen för beredning. Ärendet gällde ”Herrljunga kommun under år 2017 utreder kostnaderna och möjligheterna för att sätta upp laddstolpar i kommunen”.

Kommunstyrelsen gav i uppdrag till kommundirektören att arbeta fram förslag till ”Strategi för laddinfrastruktur”.

Kommunstyrelsens förvaltning har arbetat fram förslag till ”Strategi för laddinfrastruktur 2019-2023”.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-10-17
KF § 51/2018-04-10

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa ”Strategi för laddinfrastruktur 2019-2023”.

Niels Bredberg
Kommundirektör

Expedieras till: Kommunfullmäktige

Bakgrund

Kommunfullmäktige överlämnade 2017-06-20 ett medborgarförslag till Kommunstyrelsen för beredning. Medborgarförslaget handlar om att kommunen ska utreda förutsättningarna för laddstolpar i Herrljunga kommun. En beredningsgrupp bestående av representanter för Herrljunga kommun, Herrljunga elektriska AB, Herrljunga Bostäder AB och Företagarna diskuterade frågan vid ett möte 2018-02-28. Vid mötet konstaterades att behovet av laddinfrastruktur är uppenbart. Utvecklingen avseende elbilar och hybridbilar går snabbt och batterikapaciteten förbättras. Behovet av laddningsmöjligheter kommer uppenbart att finnas.

Kommundirektören tog sedan fram en tjänsteskrivelse i ärendet. 2018-04-10 beslutade Kommunstyrelsen att ge i uppdrag åt kommundirektören att ta fram ett förslag till laddinfrastrukturstrategi.

I förslaget till laddinfrastrukturstrategi pekar kommunen ut tre platser som med avseende på strategisk planering och kraftnätsmässiga förutsättningar är lämpliga för lokalisering av laddstolpar. I förslaget anges att kommunen inte har för avsikt att själva etablera och driva laddstolpar, utan ser det som en roll för en annan aktör. Strategin innehåller även instruktioner för hur en aktör ska gå till väga för att etablera laddstolpar i kommunen.

Ekonomisk bedömning

Förutsatt att kommunen inte själva etablerar och driver några laddstolpar, innebär strategin inte några direkta kostnader.

Miljökonsekvensbeskrivning

Laddinfrastrukturstrategin är ett sätt att underlätta för företag som är intresserade av att etablera laddstolpar i kommunen. Genom att etablera laddstolpar förbättras möjligheterna att använda förnybara drivmedel, vilket går i linje med de svenska miljömålen.

Jämställdhetsbeskrivning

Vid eventuell etablering av laddstolpar kan den befintliga belysningen på platsen behöva förbättras för att öka människors känsla av trygghet.

Samverkan

Som förslaget till laddinfrastruktur ser så påverkas inte den kommunala organisationen. Förslaget har kommunicerats med Herrljunga Elektriska AB och Kvänums Energi AB.

Motivering av förslag till beslut

Förslaget till laddinfrastrukturplan fyller funktionen som efterfrågas i medborgarförslaget om att utreda förutsättningarna för laddstolpar i Herrljunga kommun.

Ärende 12

DIARIENUMMER:	192/18
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	2018-10-09
GILTIG TILL:	2023-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Samhällsplanerare

Strategi

För laddinfrastruktur 2019 - 2023

Beslutad av Kommunstyrelsen som underlag för intressenter som vill etablera laddstationer för elfordon inom tätorterna Herrljunga och Ljung.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Innehåll	1
Bakgrund	2
Avgränsningar	2
Kommunens roll	2
Lämpliga lokaliseringar av laddstolpar.....	3
Pendelparkring Herrljunga station.....	3
Röda Torget Herrljunga.....	3
Stationsnära vid Ljung station	4
Laddoperatörer och etablering av laddstolpar	4
Tillvägagångssätt vid etablering	4
Bilaga 1: Ett exempel – Laddstolpe längs väg 47 i Tråvad.....	5
Bilaga 2: Kunskapsöversikt Teknik.....	6

Bakgrund

Sverige har antagit mål om en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030. Om målet ska vara möjligt att nå betyder det att transportsektorn behöver genomgå snabba förändringar, vilket kommer att kräva stor handlingskraft från många samhällsaktörer. Sannolikt kommer elfordonen få en dominerande plats i framtidens fordonsflotta.

Laddning av nuvarande elfordon sker till största delen i hemmen, men en fungerande laddinfrastruktur gör det möjligt för elbilsägare att göra längre resor, vilket kan vara en avgörande faktor för att få fler människor att köpa en elbil. För att underlätta utbyggnaden av laddinfrastruktur tar Herrljunga kommun fram denna strategi med syfte att underlätta för intressenter som vill etablera laddstationer för elfordon inom tätorterna Herrljunga och Ljung. Strategin innehåller rekommenderade placeringar för laddstolpar.

Länsstyrelsen har tagit fram Rapport 2017:43 *Laddinfrastruktur för Elfordon, Strategisk studie för utbyggnad av publik laddning i Västra Götalands län*. Den beskriver önskade insatser utifrån ett regionalt perspektiv. Där rekommenderas uppförande av snabbladdare i Herrljunga tätort, gärna innan år 2020.

Rekommenderade placeringar av laddstolpar bygger på en analys av markägarförhållanden, trafikflöden, kraftnätsmässiga förutsättningar och plan för framtida samhällsutveckling. Strategin för laddinfrastruktur har utformats med fokus på att regionalt stärka befintlig laddinfrastruktur och skapa en robust korridor för genomresor.

Avgränsningar

Denna laddinfrastrukturstrategi omfattar de närmaste åren, fram till 2022. Därefter bör en ny strategi antas utifrån den utveckling av teknik, lagstiftning och efterfrågan som skett. Strategin handlar i första hand om publika laddare. Laddpunkter vid arbetsplatser, flerbostadshus och villor ingår inte. Icke-publika laddare för kommunens egna fordon omfattas inte heller av strategin.

Kommunens roll

För att uppnå en hållbar energianvändning i samhället och för att nå upp till den nationella viljeinriktningen om fossiloberoende fordonsflotta till 2030 är kommunerna viktiga aktörer. Kommunen har flera viktiga roller i utvecklingen av den lokala laddinfrastrukturen:

- Samordnare för strategisk utveckling
- Markägare på många platser som är intressanta för publik laddning
- Kravställare vid upphandling
- Myndighet vid tillsyn av verksamheter

Inom ansvaret för strategisk planering och utveckling pekar kommunen i nästa kapitel ut lämpliga platser för byggnad av laddstolpar.

Kommunen har inte för avsikt att själv sätta upp någon laddinfrastruktur eller medfinansiera byggnationer, men ställer sig positiv till samarbete med aktörer som vill etablera laddstolpar. Kommunen ser heller inte att drift eller underhåll av uppsatta laddstolpar kan eller bör ske inom de kommunala förvaltningarna.

I denna strategi har kommunen pekat ut lämpliga platser för lokalisering. Platserna som föreslås har goda anslutningsmöjligheter, de är lättillgängliga och det finns något att göra i anslutning till lokaliseringen medan fordonet laddas. Marken på samtliga utpekade platser ägs av kommunen, vilket underlättar vid framtida etablering. Kommunens tekniska förvaltning är positiv till att teckna avtal med aktörer för användning av platsen. Tekniska förvaltningen åtar sig också att vid nybyggnation och stora ombyggnationer av parkeringsplatser dra fram tomrör som underlättar framtida etablering av laddstolpar.

Gemensamt för de tre utpekade platserna är även närhet till en transformatorstation, vilket gör att det befintliga elnätet medger möjlighet för etablering.

Lämpliga lokaliseringar av laddstolpar

De platser som pekas ut är rekommenderade lokaliseringar för aktörer (t.ex. energibolag) som är intresserade av att etablera laddstolpar. Utöver de utpekade platserna kan laddstolpar även sättas upp på fler ställen. Dessa kommer då att bedömas i enskilda fall enligt gällande bestämmelser.

Följande platser rekommenderas för lokalisering av laddstolpar:

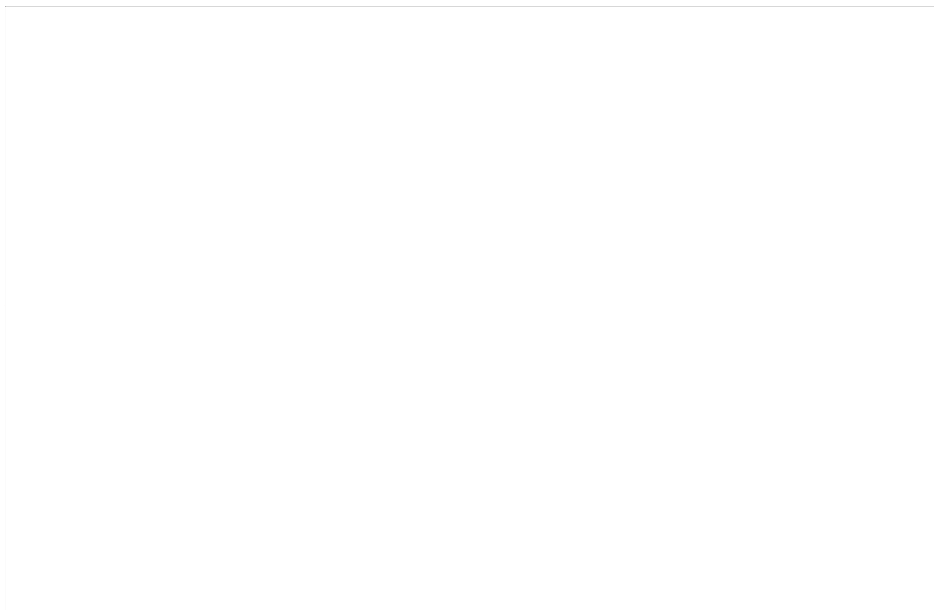
Nr	Namn	Fastighet	Typ	Koordinater
1	Pendelparkring Herrljunga station	Herrljunga 30:1	Destination/Snabb	
2	Röda Torget Herrljunga	Herrljunga 30:1	Snabb	
3	Stationsnära i Ljung	Ljung 16:1	Destination/Snabb	

Pendelparkring Herrljunga station

Varje dag pendlar många människor till och från Herrljunga. Pendelparkeringen har i dagsläget 220 platser varav de flesta ligger på södra sidan av järnvägen. Området är högt trafikerat. Det är öppet och infarten är lätt tillgänglig. Den plats som föreslås ligger längst bort på pendelparkeringen. Anledningen till det är att undvika att bilar som inte är elbilar ställer sig på platsen för att få nära till tågstationen. Intressenter som har för avsikt att etablera laddstolpar på platsen bör vid val av betalmetod, antal laddplatser och laddningsteknik beakta att fordonen ofta står på parkeringen under lång tid, oftast motsvarande en arbetsdag.

Röda Torget Herrljunga

Platsen ligger centralt med närhet till samhällets affärsgata. Den plats som föreslås ligger intill kommunhuset, avskilt från torgets ordinarie parkeringsplatser. Anledningen till det är att undvika att bilar som inte är elbilar ställer sig på platsen.

Karta 1. Förslag på placering av laddstolpar markerad med grön yta.

Stationsnära vid Ljung station

Den utpekade platsen ligger nära Ljung station och nära ortens livsmedelsbutik. Marken är kommunägd och består i dagsläget av en gräsyta. Intressenter som har för avsikt att etablera laddstolpar på platsen bör vid val av betalmetod, antal laddplatser och laddningsteknik beakta att fordonen kan stå parkerade under lång tid, ibland motsvarande en arbetsdag.

Karta 2. Förslag på placering av laddstolpar markerad med grön yta.

Laddoperatörer och etablering av laddstolpar

Idag finns flera stora laddoperatörer som erbjuder helhetslösningar för laddinfrastruktur, t.ex. Clever, InCharge, Charge & Drive och E.ON. Bakom dessa operatörer står olika elbolag och flera underleverantörer kopplade till laddinfrastruktur. Privata intressenter som hotell och shoppingcenter kan ingå samarbete med en laddoperatör för att erbjuda laddning för elbilar vid sin verksamhet.

Laddoperatörerna erbjuder ofta helhetslösningar för uppförande, drift, övervakning, underhåll och betalningslösningar vid laddplatserna. På marknaden finns även fristående operatörer som erbjuder olika lösningar för företag och organisationer som själva vill erbjuda laddning till besökare.

Tillvägagångssätt vid etablering

Aktörer som vill etablera laddstolpar rekommenderas att skicka ett e-postmeddelande till kommunens inbox herrljunga.kommun@admin.herrljunga.se eller någon berörd tjänsteperson. I meddelandet är det bra om följande information framgår

- Företagsnamn
- Etableringsplats
- Typ av laddare
- Laddningseffekt
- Kontakttyp
- Betalningsmetod
- Tidsplan för etablering
- Kontaktuppgifter till huvudansvarig person

Därefter anordnas ett möte dit berörda personer kallas. Utifrån den bakgrundsinformation som kommit in tar kommunen fram information och synpunkter som kan vara relevant, bland annat om bygglov krävs. Efter avtalsöverenskommelse med energibolaget och markägaren kan en etablering påbörjas.

Bilaga 1: Ett exempel – Laddstolpe längs väg 47 i Tråvad

I Herrljungas grannkommun Vara finns fyra laddstolpar, två snabbladdare på 50 kW och två små på 20 kW. Den ena snabbladdaren är belägen i Tråvad, vid väg 47. Den ägs och drivs av elbolaget Kvänum Energi. I samband med framtagandet av Herrljunga kommuns laddinfrastruktur har en av medarbetarna på Kvänum Energi intervjuats, för att skapa en bild av hur en etablering av en laddstolpe kan gå till.

Initiativet till att etablera laddstolpen i Tråvad kom från energibolaget själva. Från början försökte de få delar av investeringen täckt med bidrag från *Klimatklivet*, men när det inte beviljades några medel tog bolagets ledningsgrupp beslut om att finansiera hela projektet själva. De ser det som ett sätt att stärka energibolagets varumärke, en bra annonspelare och ett sätt att stärka det lokala näringslivet.

Laddstolpen i Tråvad är inköpt från företaget *Park and charge* i Västerås och investeringen motsvarade omkring 250 000 kr. Valet att göra affär med just *Park and charge* grundades på tidigare goda erfarenheter av deras moderbolag. När stolpen sattes upp gick det åt några dagars arbete som energibolagets egen personal utförde. Det krävdes även att en anslutning drogs fram (en säkring på 80 ampere). Även en internetuppkoppling ordnades.

Betallösningen på laddstolpen kommer från samma företag som sålde utrustningen. Betalningen sker antingen med ett vanligt betalkort eller genom en central betalportal där kunden betalar med ett särskilt laddkort. Kostnaden är högre om man betalar med betalkort eftersom kreditkortet medför fasta avgifter för energibolaget. Kostnaden för att ladda med laddkortet är 90 öre per minut. Att ladda en bil med 100 kWh batteri till 80 % med bara 50 kW laddeffekt tar 90-100 minuter*.

Energibolaget har en del kostnader för driften av laddstolpen. *Park and charge* tar 200 kr per månad för leverans av betallösning, övervakning via portalen, uppdatering av mjukvaror och hantering av felanmälningar. Internetuppkopplingen kostar energibolaget ytterligare ungefär 200 kr per månad. Det går även åt en del arbetstid från energibolagets personal då kunder ringer på journumret, som går till en medarbetares privata telefon. Det handlar om ungefär två samtal per månad i snitt.

Kvänum Energi bedömer att många av de som laddar sin bil i Tråvad är långväga resenärer, bland annat personer som färdas mellan Oslo och Jönköping. Ibland tar resenärer omvägar för att komma till en laddstolpe i Tråvad.

Ekonomin kring laddstolpen går inte helt ihop i den bemärkelsen att intäkterna från laddningarna inte täcker kostnaderna fullt ut. Energibolaget bedömer att samarbetet med *Park and charge* har fungerat bra.

*Bilaga 2, s.10, st.5.

Bilaga 2: Kunskapsöversikt Teknik

Informationen i bilagan är i sin helt och hållet hämtad från Länsstyrelsens fram Rapport 2017:43 *Laddinfrastruktur för Elfordon, Strategisk studie för utbyggnad av publik laddning i Västra Götalands län.*

Elfordon och räckvidd

En rent eldriven bil släpper inte ut några avgaser i närmiljö och förorenar därför inte den lokala luftkvaliteten som en fossildriven bil. Vid inbromsning regenereras större delen av rörelseenergin tillbaka till batteriet vilket även gör att det frigörs betydligt färre partiklar från elbilens bromsar jämfört med konventionella bilar som bromsar bort all rörelseenergi. Däckslitage har visat sig vara oförändrat vilket innebär likvärdiga utsläpp av partiklar från båda biltyperna.

De största hindren för bredare acceptans av rena elfordon är den begränsade räckvidden och ett relativt högt inköpspris. Elbilens högre inköpspris kompenseras av energieffektiviteten vid körning vilket ger en låg driftskostnad. Beroende på väderlek och hastighet förbrukar elbilar allt mellan 1,2 – 2,5 kWh el per mil vilket ger en milkostnad kring 1,50 – 3,00 kr vid hemmaladdning med hushållsel.

Elbilar hämtar sin energi från stora batteripack som laddas upp då elbilen står parkerad. Elbilarna som lanserades under åren 2011-2015 hade batterier på 1624kWh vilket innebar en praktisk räckvidd på 100-150 km. Modernare elbilar som lanserats under senaste året har utrustats med något större batterier på 30-40 kWh vilket utökar den verkliga räckvidden till 150-250 km. Elbilstillverkaren Tesla har redan idag modeller med mycket stora batteripack på 60-100 kWh som ger en faktisk räckvidd på 300 - 450 km.

Motorvägskörning och användning av klimatanläggning är faktorer som ökar energiförbrukningen för samtliga elbilar vilket förkortar den verkliga räckvidden.

Den snabba teknikutvecklingen leder till energitätare batterier i kommande elbilar vilket gör det möjligt att utöka kommande elbilars räckvidd. Teknikutveckling och ökade tillverkningsvolymerna leder också till lägre pris på elfordon under kommande år och vi kommer troligen se olika varianter av elfordon – dels lite större elbilar med räckvidder på upp till 50-60 mil samt mindre elfordon med lite mindre batteripack för vardagspendling och räckvidd på upp till 20-25 mil. Lägre priser och förbättrad räckvidd kommer i sin tur att öka intresset för elfordon och med större försäljningsvolymerna väntas ytterligare prissänkningar på elbilar under kommande år.

Många biltillverkare kommer lansera helt eldrivna bilar under närmaste åren vilket redovisas i tabellen på kommande sida. Vissa tillverkare har aviserat att de kommer släppa elbilar men har inte angivit några mer specifika detaljer kring dessa, och är därför inte inkluderade i tabellen.

Elbilsförsäljning

Försäljningen av laddbara fordon har tagit ordentlig fart under senaste året, mycket tack vare supermiljöbilspremien samt att fler nya bilmodeller lanserats. I oktober 2017 utgjorde laddfordon 6,6% av den totala personbilsförsäljningen, de flesta av dessa är dock laddhybrider som har sin primära framdrivning via en bensinmotor. Laddhybrider har vanligtvis en deklarerad elektrisk räckvidd på 30-60 km vilket i verklig körning innebär 20-40 km beroende på hastighet och väderlek. Bara 2% av alla sålda personbilar i oktober utgjordes av rent eldrivna bilar.

Prognos för elbilsbeståndet i Västra Götaland

Enligt statistik från Power Circle fanns det 5.053 laddbara bilar i Västra Götalands län i oktober 2017 varav 36% utgjordes av elbilar. Totalt finns 780.000 personbilar i länet vilket innebär att ca 0,65% är laddbara och endast 0,18% utgörs av elbilar.

Power Circle har tagit fram två olika prognoser för utvecklingen av elbilsbeståndet i Sverige. Utifrån dessa prognoser beräknas det finnas mellan 180.000 och 200.000 laddfordon i Sverige 2020. Om 13 år då Sverige ska vara fossiloberoende beräknas mellan 1.100.000 - 2.200.000 laddfordon finnas i landet.

Prognosen för Västra Götalands län är ett totalt bestånd av 22.700 laddbara bilar 2020 och till 2030 beräknas det finnas 140.000 laddfordon i länet. Fördelningen mellan laddhybrider och rena elbilar är ej specificerat.

Regionala mål för andelen elbilar i Västra Götaland

För att uppnå målet med en fossiloberoende fordonsflotta 2030 behöver myndigheter, organisationer och företag agera för en snabb övergång till elektrifierade fordon och fordon som kan tankas/laddas med alternativa drivmedel. I skuggan av dieselskandalen som avslöjades 2015 står det nu klart att fossila bilar inte är en möjlig väg om vi vill begränsa växthuseffekten och få bättre luftkvalitet i städer. Det är inte en fråga om, utan hur snabbt, omställningen ska ske. De bilar som sålts hittills under 2017 drivs till 48,5% av diesel och 46,3% av bensin och eftersom en bil i genomsnitt körs i 17 år är det nu mycket bråttom att ställa om då det bara är 13 år kvar till målet om en fossiloberoende fordonsflotta ska vara uppnått 2030.

Det införs ekonomiska styrmedel som kommer snabba på omställningen och bromsa försäljningen av fossilt drivna bilar då bonus-malus kommer införas 1 juli 2018 vilket innebär att alla nya bilar med CO₂-utsläpp över 95 g/km får en straffskatt och rena elbilar får en bonus på 60.000 kr. Företag och organisationer får därigenom tydliga incitament att ställa om sin bilpark och uppdaterade tjänstebilspolicys kan styra förare av förmånsbilar att välja elbilar istället för dieselbilar. Sverige har 270.000 förmånsbilar som ska bytas ut inom de närmaste tre åren vilket i teorin möjliggör för samtliga nya förmånsbilar att bli laddbara bilar eller biogasbilar. Västra Götalands län har lite drygt 20% av landets tjänstebilar vilket innebär att det finns potential att ca 55.000 sådana bilar säljs inom tjänstebils-kategorin.

Bonus-malus i kombination med lägre inköpspriser och elbilarnas förbättrade räckvidd samt utbyggd och tillförlitlig laddinfrastruktur kommer troligen få fler att välja en rent eldriven bil framför en laddhybrid under senare delen av 2018.

Fossilfritt Sverige har lanserat "Tjänstebilsutmaningen" som innebär att en organisation som skriver på lovar att enbart köpa in eller leasa elbilar, laddhybrider eller biogasbilar som tjänstebilar eller förmånsbilar senast från och med år 2020.

Laddstandarder och laddeffekt

Merparten av alla personbilar i Sverige står parkerade i snitt upp emot 23 timmar per dygn. Undersökningar visar också att huvuddelen av all elbilsladdning, 80-90 procent, vanligtvis sker vid icke-publika laddstationer och i många fall sker laddningen på privata parkeringsplatser.

Laddstationer som installeras på en privat parkeringsplats endast avsedd för laddning för boende i ett närliggande hus eller anställda på ett specifikt företag, erbjuder så kallad icke publik laddning eller hemmaladdning. En enskild laddplats kan även vara uppförd för laddning av ett företags eller en organisations egna elfordon.

En laddstation kan också placeras så att den är tillgänglig för alla elfordon, en så kallad publik laddstation, avsedd för snabbaddning eller destinationsladdning. Även om publik laddning endast utgör en mindre andel av laddningen är detta ett viktigt komplement för att öka laddmöjligheterna och tryggheten för att åstadkomma en ökad andel elfordon. Publika laddplatser bör anpassas för att leverera tillräcklig laddningseffekt under den tid ett kortare eller längre stopp görs i samband med besöket vid platsen. Större batteripack i de nyare elbilarna ökar behovet av högre laddningseffekt. Detta ställer högre krav på publika laddstationer och elnätet de är anslutna till.

Kontakter för laddning

I Europa fram till och med 2017 fanns det ingen beslutad standard för kontaktdon för laddning av elbilar. Detta har lett till att två olika typer av kontaktdon för växelströmsladdning tillämpats, samt ytterligare två olika typer av laddhandskar för likströmsladdning. För laddning med växelström består gränssnitt mot bil

antingen av en Typ 1- eller Typ 2-kontakt, och i motsatt ände av sladden som kopplas till elnätet är det vanligtvis en Schuko-kontakt (vanligt vägguttag) alternativt Typ 2- kontakt för inkoppling i publik laddstolpe med Typ 2-uttag. EU direktivet (KOM 2013:8) har uttryckt att Typ 2-kontakten skall vara standard vid publik normalladdning från och med 2017.

För Sverige tillämpas två olika typer av kontaktdon för växelströmsladdning och ytterligare två olika typer av laddhandskar för likströmsladdning. För laddning med växelström består gränssnitt mot bil antingen av en Typ 1- eller Typ 2-kontakt och i motsatt ände av sladden som kopplas till elnätet är det vanligtvis en Schukokontakt alternativt Typ 2-kontakt för inkoppling i laddstolpe med Typ 2-uttag.

Typ 1 som även kallas Yazaki eller SAE J1772. Typ 1 är avsedd för strömstyrkor upp till 32A enfas och används endast som kontakt mot bil.

Typ 2 kallas även för Mennekes och är ursprungligen ett tysk kontaktdon för ström upp till 70A enfas eller 63A trefas. Typ 2 förekommer som kontakt både mot bil och laddstolpe.

Bild 1 Typ 1-kontakt och -handske

Bild 2 Typ 2-kontakt och -handske

För snabbladdning med likström används idag antingen CCS eller CHAdeMO laddhandskar, där EU-direktivet anger att varje snabbladdare från 2017 måste ha minst ett CCS-uttag. De flesta snabbladdningsstationer idag har stöd för båda typerna av laddhandskar. Vissa snabbladdare erbjuder även destinationsladdning med växelström på 22 kW med Typ 2-uttag eller 43 kW med fast kabel och Typ 2handske. Fördelen med CCS är att den delar kommunikationsdelen från en Typ 2- kontakt, vilket gör att elbilens CCS-intag kan användas för både normalladdning med en Typ 2-handske samt för snabbladdning med CCS-handske.

Bild 3. CCS-kontakt och -laddhandske

Den japanska laddhandsken, CHAdeMO, kan endast användas för likströmsladdning och bilar med denna lösning behöver därför två olika kontakter, en för normalladdning och en snabbladdning. I figur 2 visas bilder över CHAdeMO- kopplingar. CHAdeMO har förespråkats av japanska och franska biltillverkare och återfinns därför framförallt på bilar som Nissan, Mitsubishi, Citroën och Peugeot. Även om denna koppling inte ingår i EU-standarderna så är det fortfarande många befintliga elbilar som använder sig av denna standard. Det bör även poängteras att EU-standarderna inte förbjuder denna typ av kontakt, utan standarderna anger bara att det måste finnas minst en CCS-kontakt vid en laddstation. Men i och med att fler och fler biltillverkare anpassar sig till CCSstandarderna så kommer förmodligen behovet av laddare med CHAdeMO att minska i framtiden.

Bild 4. CHAdeMO-kontakt och -laddhandske

Av dagens elbilar är CHAdeMO vanligast förekommande laddstandard för snabbbladdning med 30 % av det befintliga beståndet på ca 12.700 rena elbilar i slutet på oktober 2017. CCS-standarden var vid samma tidpunkt kompatibel med knappt 23 % av elbilarna medan Teslas Superchargers kan ladda lite drygt 29 % av elbilarna i Sverige. 18 % av de rena elbilarna på svenska vägar kan inte snabbbladda alls.

Hemmaladdning

I europeisk och svensk standard (Svensk Standard SS-EN 61851) finns det olika säkerhetsnivåer definierade för laddning av elfordon, de olika nivåerna kallas modes. Mode 1 är den lägsta säkerhetsnivå som används vid laddning av elfordon och består av ett vanligt vägguttag utrustat med en jordfelsbrytare. Mode 1 saknar extra säkerhetsfunktioner då det inte sker någon kommunikation mellan uttaget och bilens inbyggda laddare. Mode 1-laddning förekommer främst på äldre elbilar då samtliga moderna elbilar som presenteras i tabellen på sida 5 stödjer som lägst Mode 2-laddning vid anslutning till vanliga hushållsuttag.

Mode 2-laddning görs i vanligt Schuko-uttag. Moderna bilar är konstruerade att kommunicera med laddstationen de är anslutna till men vid Mode 2-laddning sker denna kommunikation endast mellan bil och en box på laddsladden. Vid Mode 2-laddning rekommenderas att laddsladden som används är utrustad med temperatursensor i Schuko-kontakten, detta för att slå av laddningen ifall onormal värmeutveckling uppstår. Mode 2-laddning är vanligen begränsad till max 2,3 kW men det finns eftermarknads-sladdar som stödjer laddningseffekt upp till 3,7 kW vid anslutning till 230V 16 A. För att förenkla laddningen och korta ned laddningstiden rekommenderas installation av en Mode 3-laddbox vilket kan överföra betydligt större laddningseffekter. Beroende på fastighetens elinstallation kan effekten höjas till 22 kW med Mode 3 laddning vid anslutning till 400V/32A. Vanliga villor är oftast anslutna till elnätet med max 25 A som då begränsar anslutning av laddboxen till 230V/16A alternativt 400V/16A, vilket ger en laddeffekt på 3,7 respektive 11 kW.

Publik laddning

Enligt EU-beslut ska standarden för publik laddning av elfordon från och med 2017 uppfylla säkerhetsnivå Mode 3. Mode 3 ökar säkerheten då det krävs att både laddstation och fordon ska kommunicera med varandra för att bekräfta att alla komponenter är funktionsdugliga och att laddningskontakten är korrekt ansluten. Först när detta är bekräftat slås strömmen på och laddningen påbörjas. I och med att Mode 3 kräver kommunikation mellan laddstation och fordon så är standarden förberedd att klara av framtida krav på V2G (vehicle-to-grid, ISO/IEC 15118). Detta innebär att laddningen (både tidsmässigt och laddeffekt) kan styras utifrån om elnätsägare skulle behöva detta. Detta ger också möjlighet att i framtiden kunna använda batterierna i elfordon, som står parkerade och anslutna till en laddstation, som energilager för att stötta elnätet vid behov och på så sätt öka tillförlitlighet och elkvaliteten på elnätet.

Destinationsladdning

Destinationsladdning är den form av laddning som görs på platser som elbilsföraren besöker för att utträta vissa ärenden. Laddtiden vid destinationsladdning beror på den tillgängliga effekten på laddplatsen samt hur mycket av denna effekt som elbilens inbyggda laddare kan utnyttja. Den tillgängliga effekten vid laddplatsen kan med fördel dimensioneras efter den förväntade tid som en besökare parkerar vid exempelvis köpcentrum eller under biobesök och träning.

Destinationsladdning sker oftast på publika platser i anslutning till stormarknader, centrala parkeringar och besöksattraktioner. Enligt EU direktivet skall publika laddplatser uppfylla Mode 3 samt ska ha minst ett Typ 2-uttag för växelströmladdning. Laddstolpar och väggmonterade laddstationer kan vara olika utformade och leverera laddeffekter mellan 3,7 kW (230V/16A) till 22 kW (400V/32A).

Snabbladdning

Enligt EUs direktiv för laddinfrastruktur så är laddning med en effekt större än 22 kW klassificerad som snabbladdning. Snabbladdare är främst tänkta att fungera som räckviddsförlängare för rena elbilar vid tillfällen då det inte finns tid för normalladdning, till exempel vid längre resor eller frekvent användande inom tätort. Laddplatsen är endast avsedd för ett kort stopp för snabbladdning och är ej till för längre parkering eftersom platsen då blir blockerad och hindrar andra elbilar från att snabbladda. En bättre definition för snabbladdning är att det ska ta max 30 minuter att återladda batteriet till 80 % laddningsnivå. För de allra flesta av dagens elbilar med batterier som varierar mellan 24-40 kWh krävs en laddeffekt på 50 kW för att kunna återladda dessa inom 30 minuter. Vintertid då batteriet är nedkyllt kan laddtiden dock bli längre än 30 minuter men det beror då på att batteriet inte klarar av att ta emot lika stor uppladdningseffekt som normalt.

För att överföra en laddeffekt på 50 kW krävs en extern likströmladdare (DC) som överför energi direkt till elbilens batteri, och därmed kringgås eventuella begränsningar som bilens interna laddare har.

Idag är det endast Teslas elbilar som har batterier på 60-100 kWh och dessa laddas vid Teslas egna Supercharger stationer som levererar en laddeffekt på 120 kW. Tack vare den större laddeffekten kan Teslas elbilar återladda sina batterier till 80 % på 30-40 minuter. Många biltillverkare har aviserat att de kommer lansera flera nya elbilar redan kring 2018-2020 med lika stora batterier som Tesla har idag.

Teknikutvecklingen av både elbilar och snabbladdare går väldigt snabbt och det är tydligt att de snabbladdare som uppförs idag inte kommer räcka långt då det redan om 2-3 år finns elbilar som kräver upp till sju gånger så hög laddeffekt för att snabbladda. Att ladda en bil med 100 kWh batteri till 80 % med bara 50 kW laddeffekt tar 90-100 minuter. Långa laddtider innebär i sin tur att det kommer uppstå köer vid snabbladdare när elbilarna blir fler på vägarna.

Trots att Teslas Super-chargerstationer har en laddeffekt på 120 kW och möjlighet att ladda mellan åtta och tolv elbilar samtidigt är det inte ovanligt att det blir laddkö vilket gör att laddstopp vid längre resor riskerar att ta längre tid än planerat.

Helt klart är att snabbladdning med 50 kW inte kommer vara tillräcklig för framtida elbilar med större batteripack om laddtiden ska begränsas till 30 minuter, vilket är en förutsättning för snabbladdning.

EU-direktivet föreskriver uppförande av CCS-laddare för snabbladdning av elfordon. CCS-standarden stödjer idag en överförd effekt upp till 150 kW, men i framtiden är det tänkt att denna ska kunna leverera en laddeffekt på upp till 350 kW. Med denna laddeffekt kommer ett 100 kWh batteri att kunna snabbladdas till 80 % på ca 15 minuter. Ökad laddeffekt är en förutsättning för att korta ned laddtiden vid snabbladdning vilket i sin tur minskar risken för köbildning då elbilarna blir allt vanligare på våra svenska vägar.

Betalmodeller vid laddning

Samtliga större laddoperatörer erbjuder medlemskap för betalning med laddkort eller RFID-bricka. Detta är antingen är förladdat som ett kontantkort eller så faktureras användaren för laddningen i efterhand. Det går även att betala för laddning genom att registrera ett betalkort för betalning via laddoperatörernas egna mobilapplikationer eller betalning med SMS. Båda dessa betalsätt kräver registrering av betalkort hos operatören och är alltså att likna vid ett medlemskap.

Idag finns det i huvudsak två olika betalmodeller som används för publika laddstationer. Den enklaste metoden är att ta betalt för tiden en elbil står på laddstationen, på liknande sätt som man betalar för

parkering på en betalparkering. Betalning kan göras antingen vid en vanlig parkeringsautomat med betalkort eller via en mobilapplikation samt SMS-betalning. Viktigt att tänka på då man som operatör erbjuder betalning via parkeringsautomat är att det ska gå att betala med vanliga betal- eller kreditkort då elbilister sällan har bensinkort.

Genom att ta betalt för den tid som elbilen är ansluten till snabbladdaren minskar risken att fordonet står kvar och uppehåller laddplatsen i onödan, vilket medför att laddarens tillgänglighet förbättras. Vattenfalls betallosning kallas "InCharge" och Fortums heter "Charge & Drive", båda tillämpar debitering per minut på sina snabbladdare.

En annan betallosning är att debitera för den mängd energi som överförs till fordonet vid laddning, på motsvarande sätt som används vid tankning på bensinstationer. Clever och E.ON tar betalt för överförd energi via RFID-kort. Clever erbjuder även betalning via mobilapp och laddning hos E.ON kan betalas med betal- eller kreditkort på web-sida samt i kortterminal på snabbladdstationerna. Fördelen att betala för den överförda energin är att man bara betalar för det antal kWh man har laddat, precis som man betalar för den mängd bensin man tankar i en fossildriven bil.

Vid sidan av ovan betalmodeller pågår diskussioner om roamingtjänster som i framtiden kommer göra det möjligt att ladda på alla operatörers laddplatser, både inom Sverige och utomlands. Roaming fungerar på liknande sätt som att man kan ringa med sitt svenska mobilabonnemang även utomlands.

KF § 51
KS § 52

DNR KS 141/2017 261

Medborgarförslag – Laddstolpar i Herrljunga kommun

Sammanfattning

Simon Fredrikssons har inkommit med följande medborgarförslag, daterat 2017-06-12, till kommunstyrelsen för beredning.

"...att: Herrljunga kommun under år 2017 utreder kostnaderna och möjligheterna för att sätta upp laddstolpar i kommunen."

Kommunfullmäktige (2017-06-20, § 77) översände medborgarförslag till kommunstyrelsen för beredning 2017-06-20, § 77.

En beredningsgrupp bestående av representanter för Herrljunga kommun, Herrljungabostäder AB, Företagarna och Herrljunga Elektriska AB har diskuterat förutsättningarna för laddinfrastruktur i Herrljunga kommun.

Behovet av laddinfrastruktur är uppenbart. Utvecklingen avseende elbilar och hybridbilar går med enorm hastighet. En fråga att ta ställning till är bland annat, när och i vilken takt ska förverkligande av laddinfrastruktur i Herrljunga kommun påbörjas eller vara på plats.

Länsstyrelsen har arbetat fram Rapport 2017:43, "Laddinfrastruktur för Elfordon, Strategisk studie för utbyggnad av publik laddning i Västra Götalands län", vilken beskriver önskade insatser utifrån ett Västra Götalands läns-perspektiv.

Länsperspektivet bör även kopplas till ett lokalt perspektiv. Inom projekt "Klimatklivet" kan sökas medfinansiering av "laddstolpar".

Lokala möjliga platser har identifierats såväl inom Herrljunga Centralort som i Annelund. Dessa platser är kopplade till transformatormöjligheter för leverans av önskad effekt av elström. Även finansieringsfrågan bör lyftas.

Herrljunga Elektriska AB har satt upp en laddstolpe för intern och publik laddning, vid företagets kontor, Mariedalsgatan. Herrljunga kommun har laddstolpar för kommunens el- och hybrid-bilar vid kommunhuset, samt en laddstolpe för besökare.

Det är angeläget att Herrljunga kommun arbetar fram en "Strategi för laddinfrastruktur", såväl utifrån ett regionalt perspektiv som ur ett lokalt perspektiv, där ansvarsfrågan belyses och där finansieringsfrågorna belyses.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-03-05
Länsstyrelsens VGR rapport 2017:43

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till svar på Medborgarförslag – Laddstolpar i Herrljunga kommun
- Kommunstyrelsen ger i uppdrag till kommundirektören att arbeta fram förslag till "Strategi för laddinfrastruktur".

Minjaua Lind

Fortsättning KF § 51
Fortsättning KS § 52

Elin Hegg (MP) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen ger i uppdrag till kommundirektören att arbeta fram förslag till "Strategi för ladd-infrastruktur

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till svar på Medborgarförslag – Laddstolpar i Herrljunga kommun, godkänns.

Anette Rundström (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Medborgarförslaget anses besvarat.
-

Mijana Lind